

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
90. (1410.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,0885 ▼
1 amerikai dollár	2,8504 ▲
100 magyar forint	1,5489 ▼

Aktuális

2

**Magyar–szlovák
össztűz Magyarországra**

A sajtószabadság kérdése, az új magyar alkotmány, illetve a romakérdés is szóba került hétfőn este az Európai Parlament strasbourg-i plenáris ülésén, magyar, illetve szlovák szocialista és liberális EP-képviselők egyperces hozzászólásaiban.

Kultúra

8

Fejedelmi iratok tértek haza

Hat fontos és igen értékes dokumentum érkezett vissza a kolozsvári Erdélyi Református Egyházkerület levéltárába a bukaresti Román Nemzeti Múzeumból.

Média

9

Nem gyűlöl a sajtó

A romániai újságcikkek zömében objektívek, ha cigányokról vagy zsidókról van szó, az utóbbi két évben sokat változott a sajtó viszonyulása ezekhez a kérdésekhez. Figyelnek a nyelvezetre, a különböző megnevezésekre, a kifejezések használatára.

Vezércikk

3

**A működőképesség
próbája**

Az RMDSZ két törekvése összecseng: a szervezetet egyrészt vissza kell fordítani azokhoz az alapokhoz, amelyektől az előtérbe helyezett központi politikai küzdelem miatt olykor elszakadt. Másrészt ki lehet próbálni az RMDSZ politikai vetélytársakkal szembeni nagy előnyét: a területi intézményrendszerek működőképességét.

Székedi Ferenc

Az ingatlanpiac alkonya

*Erdélyben idén is csökkenő tendenciát mutatnak az amúgy is alacsony lakásárak***Mikor pirkad? Az ingatlanok iránt továbbra is kicsi a kereslet, a vásárlók többnyire az olcsóbb tömbházlakásokat részesítik előnyben** Fotó: Tofán Levente

Nem enged fel a válság következtében mozdulatlanságba dermedt hazai ingatlanpiac. Erdélyben továbbra is csökkenő tendenciát mutatnak az árak, Kolozsváron például idén átlagban 4,7 százalékkal olcsóbban lehetett lakáshoz jutni, mint tavaly. A kereslet kicsi, a potenciális vásárlók többnyire az olcsó, alkalmi vételnek számító tömbházlakásokat részesítik előnyben. Az ingatlanpiacot az elmúlt években még az egyetemi városokban sem pezsdítette fel az, hogy hosszú időn keresztül kifizetődőnek tűnt a bérbeadási céllal történő lakásvásárlás. **6. oldal** ▶

**Önkéntesség
mint jó példa**Antal Erika, Kovács Zsolt,
Baloga-Tamás Erika

„Az önkéntes munka azt jelenti, hogy nem kényszerből vagyok tagja egy közösségnek” – véli Kovács László Amerikában élő, erdélyi származású pedagógus, aki székelyföldi látogatásra hozta ottani tanár kollégáit. Az ötvenes éveiben járó pedagógus jelenleg szülőföldjén szervez ingyenes angol nyelvtanfolyamokat, és bízik abban: a jó példa „ragadós” lehet.

Folytatása a 7. oldalon ▶

Újabb román katona halt meg

▶ Oszama bin Laden halála után két Afganisztánban szolgáló katonáját veszítette el a román hadsereg. Tegnap pokolgép robbanása ölte meg a 28 éves Cătălin-Ionel Marinescut. **3. oldal** ▶

A múlt héten hazahozott katonát tegnap temették el Rovinari-ban Fotó: Mediafax

**Elszabadul
a távhő ára?**

▶ A kormány a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) szemben vállalta, hogy az év végéig megszünteti a távhő esetében nyújtott állami lakossági támogatást, szubvenciót jövőre csak a helyi önkormányzatok adhatnak. Az intézkedés révén a fűtésszámlák akár 60 százalékkal is drágulhatnak azokon a településeken, ahol a helyhatóságok nem tudják pótolni a kieső állami támogatást. A vállalatok közé tartozik az állami nagyvállalatok menedzsmentjének a privatizálása is.

3. és 6. oldal ▶

Indul az Új Magyar Szó Erdélyi konzultációja!

Kedves Olvasóink! Az Önök véleményére sokat adunk, ezért is szeretnénk minél jobban megismerni Önöket, minél több információt megtudni fogyasztói és olvasói szokásaikról. Ennek érdekében kérdőívet állítottunk össze, amelyet ha kitöltenek, kívágnak és június 15-ig eljuttatnak hozzánk, értékes könyvcsomagot nyerhetnek. A beküldők között ugyanis 10 darab, díszdobozba helyezett, 9 kötetes *Magyar Királyok és Uralkodók* könyvsorozatot sorsolunk ki. Postacímünk: Editura Scripta, OP 33, CP 17, sector 1, București. A szelvény a 9. oldalon található!

Röviden

Magyarok vagy székelyek?

Az ősre tervezett népszámlálási kérdőívek kijavítására szólítja fel az RMDSZ-t Szász Jenő, a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke. Mint ismeretes, ezekben a napokban országsszerte próbanépszámlálás zajlik, amelynek kérdőívein az erdélyi magyarságot három kategóriában határozzák meg, így a megkérdezettek választhatnak, hogy magyarnak, székelynek vagy csángónak vallják magukat. Szász Jenő szerint eközben a románságot nem osztják földrajzi népességekre, így mócokra, oltyánokra, moldvaiakra, havasiakra stb. Az MPP elnöke arra kéri „az RMDSZ józan politikusait”, kormányon belül hassanak oda, hogy az őszi népszámláláson a magyarság egy kategóriaként jelenjen meg a kérdőívekben.

Borbély az ENSZ főtitkárhelyettesénél

Borbély László, az ENSZ Fenntartható Fejlődési Bizottsága (CSD) 19. ülésének elnöke tegnap Sha Zukanggal, az ENSZ fenntartható fejlesztésért felelős főtitkárhelyettesével tartott közös sajtóértekezletet New Yorkban. Borbély véleménye szerint a május 13-án meghozandó politikai döntések a jövő évi Rio de Janeiro-i csúcstalálkozó témáinak előkészítése szempontjából is fontosak.

Román, nem Hohenzollern

A román királyi család minden történelmi és dinasztikus kapcsolatot megszakít a német Hohenzollern-házzal és lemond a Hohenzollern-Sigmaringen cím használatáról – jelentette be tegnap Mihály király. Az 1947-ben a kommunisták által lemondásra kényszerített uralkodó közölte, ezzel nagypapja, I. Ferdinánd 1921-es döntését erősíti meg, amelynek célja az volt, hogy biztosítsa a román királyi család nemzeti jellegét és függetlenségét. A határozat értelmében így a Hohenzollern-Sigmaringen ház helyett a román uralkodói ház kifejezés használandó.

Két Săftoiu a PNL-ben

Claudiu Săftoiu volt államfői tanácsos, a Külföldi Hírszerző Szolgálat volt igazgatója tegnap beiratkozott a Nemzeti Liberális Pártba (PNL). Az alakulat elnöke, Crin Antonescu „örömmel vette tudomásul Săftoiu csatlakozását a harchoz”. Mint ismeretes, a PNL legújabb párttagjának volt felesége, Adriana Săftoiu is államelnöki tanácsosi állását hagyta ott a liberális alakulat által biztosított képviselői mandátumért.

Gyűlölködő feliratok Felvidéken

„Halál a magyarokra!” – ilyen és ehhez hasonló magyarellenes, továbbá zsidógyalázó falírkák jelentek meg a hét végén Érsekújváron. A Magyar Koalíció Pártja feljelentést tesz az ügyben.

Budapest eleget tett Maastrichtnak

Medgyessy Péter (képtünkön) szerint miniszterelnöki időszakának utolsó évében Magyarország államadosságának szintje még a

maastrichti kritérium alatt volt, 2004 végén 59 százalékot ért a GDP-hez mérten. A volt magyar kormányfő ezt tegnap a budapesti Országgyűlés számvevőszéki és költségvetési bizottságának az államadosság 2002-2010 közötti alakulását vizsgáló albizottságában mondta el.

Kadhafi a céltábla?

A NATO a líbiai elnök tripoli főhadiszállását bombázta

Felkelők ünnepelnek Adzsábijában. Sokat jelent Moammer el-Kadhafi ellenzékének a NATO légi támogatása

Gy. Z.

Több hullámban bombázták Tripolit hétfő éjjel a NATO harci gépei. Szemtanúk beszámolója szerint több hatalmas robbanás rázta meg a líbiai fővárost és füstfelhők emelkedtek a magasba az állami televízió, valamint a Jana hírügynökség épületeinek környékén. A szemtanúk úgy vélik, az egyik célpont

Moammer el-Kadhafi líbiai vezető főhadiszállása volt. Külföldi megfigyelők úgy vélekednek, hogy Oszama bin Laden után Kadhafi lehet a következő célszemély.

Líbiai tisztviselők tegnap hajnalban külföldi újságírókat vittek el egy olyan helyre, ahol rakéta csapódott be és romba döntött egy gyermekjóléti intézményt. A gyarmati időkből származó épü-

lettől száz, illetve hétszáz méterre egy-egy távközlési torony áll és a líbiaiak állítása szerint ezek már az előző, április 30-i légi támadásban megrongálódtak. A Reuters tudósítója szerint mindkét torony épnek tetszett, egyikén sincs nyoma károknak.

A líbiai állami televízió hírei szerint a NATO vezette nemzetközi katonai szövetség hétfőn miszráti és zenteni célpontokat is támadott, hadihajókról indított rakétákkal. A Tripolitól mintegy kétszáz kilométerre fekvő Miszráta környékén elkeseredett harcok folytak hétfőn is a felkelők és a Kadhafihoz hű erők között. Egy líbiai ellenzéki újság hétfőn azt írta, hogy Tripoli elővárosában is felkeltek a helyi lakosok Kadhafi ellen és a főváros központjába készülnek, a kormány azonban cáfolta az állítást. ◀

Egyre több menekült fullad a tengerbe

Már több száz Líbiát elhagyó menekült fulladt a tengerbe útközben – közölték bevándorlással foglalkozó segélyszervezetek tegnap, arra szólítva fel a NATO-t és az Európai Uniót, hogy lépjen közbe a menekültek érdekében. Melissa Fleming, az ENSZ Menekültügyi Főbiztoságának (UNHCR) szóvivője szerint már a múlt hét végi baleset előtt is legalább nyolcszáz, Líbiában hajóra szállt, főként fekete-afrikai országokból származó bevándorlónak nem sikerült elérnie úti célját. Az olasz és a máltai parti őrség nem képes egyedül ellátni ezt a feladatot – hangsúlyozta.

Magyar–szlovák EP-s ösztűz

Hírösszefoglaló

A sajtószabadság kérdése, az új magyar alkotmány, illetve a romakérdés is szóba került hétfőn késő este az Európai Parlament strasbourgri plenáris ülésén, magyar, illetve szlovák EP-képviselők egyperces hozzászólásaiban. Tabajdi Csaba, az MSZP EP-delegációjának vezetője arról beszélt, hogy az uniós életben a gazdasági kormányzásról szóló jogszabálycsomag új fejezetet jelent ugyan, hiszen felelős gazdaságpolitikára sarkallhatja a tagállamokat, „ez azonban Európa stabilitásának csak az egyik feltétele”. Szerinte aggasztó jelenség, hogy az utóbbi időben több tagállamban visszarendeződés tapasztalható a demokrácia szempontjából.

A szlovák Sergej Kozlík, aki az európai liberálisok EP-képviselőcsoportjához tartozik, azt tette szövé, hogy az új magyar alkotmány minden külföldön élő magyarért felelősséget vállal. Ez szerinte ellentmond a nemzetközi jognak. A magyar alaptörvény emellett „támogatja az új kolle-

tív önkormányzatok szerveződését is olyan magyarok esetében, akik külföldön élnek”, ami odavethet, hogy Magyarország beavatkozhat szomszédai belpolitikájába és további konfliktusokat gerjeszthet Magyarország és szomszédai között – tette hozzá.

A szintén szlovák, szocialista Monika Flasičková Benová úgy fogalmazott, hogy a magyar alkotmány „ellentmond a demokrácia alapelveinek”, szövege „alapvetően sérti az emberi jogokat és hátrányosan befolyásolja a jószomszédi kapcsolatokat az EU

más tagállamaival”. Reményének adott hangot, hogy az Európai Parlament a Fidesz-kormányt elmarasztaló állásfoglalást fogad majd el.

A néppárti Winkler Gyula a romakérdésről szólva aggodalmát fejezte ki az Erdélyben kirobbant ellentétek miatt. Megfogalmazta „a feszültség, a zaklatás vagy éppen a félelem hatására befelé fordulnak, kirekesztve a velük együtt élő közösségeket”. Hangsúlyozta, hogy a régiók és a közösségek Európájában otthonra kell lenniük a roma közösségeknek is.

A magyar szocialista Göncz Kinga szövé tette, hogy az uniós végrehajtó testület nem szólalt meg akkor, „amikor Magyarországon heteken keresztül paramilitáris csoportok tartották félelemben a roma lakosokat Gyöngyöspatán és a magyar kormány csak akkor lépett, amikor a feszültség és a provokáció erőszakba torkollott”. Göncz szerint „most még nem késő változtatni” és kérte Viviane Reding igazságügyi EU-biztos megszólalását ezekben az ügyekben. ◀

Az Európai Parlament Strasbourgan. Állandó napirenden van Magyarország

Teherán szerint bin Laden már régen halott

Hírösszefoglaló

Egy iszlamista honlapon az al-Kaida nevében feltett videó azzal vádolja az Egyesült Államokat, hogy hamisított az az amerikai hatóságok által közzétett felvétel, amelyen a megöregedett Oszama bin Laden televíziót néz. „Ébernek kell lennünk, Amerika hazudik” – állítja a *Su-muk al-Iszlám* nevű honlap, amelyen rendszeresen láthatók az al-Kaida terrorhálózat üzenetei. A videó szerint világosan kivehetőek a különbségek a fül és a szem tájékán bin Laden és a felvételen látható őszszakállas férfi között. Az Egyesült Államok korábban azt közölte, hogy az amerikai különleges erők elkobozták a május 2-i támadás során öt videofelvételt és több dokumentumot Oszama bin Laden abbotábadi házából, ahol megölték a terrorista vezért. Közben Hejdar Moszlehi, a hírszerzési és biztonsági ügyek iráni minisztere azt jelentette be: Teheránnak bizonyítékai vannak arra, hogy Oszama bin Laden betegségben halt meg, jóval azelőtt, az hogy amerikai kommandósok megostromolták volna pakisztáni házát és Washington hírt adott a terroristavezér haláláról. Moszlehi azt firtatta, hogy amennyiben az amerikai hadsereg és a hírszerzés valóban „letartóztatta vagy megölte” bin Ladent, akkor miért nem mutatták meg a tetemét és miért dobták a tengerbe? Az iráni miniszter szerint bin Laden állítólagos megölése csupán „színhjáték” volt, amelyet a közelgő amerikai elnökválasztás miatt rendeztek meg, hogy eltereljék a közvélemény figyelmét az Egyesült Államok rossz gazdasági helyzetéről. Bin Laden fia megaláztatás tartják apjuk tengeri temetését, és perrel fenyegették meg Barack Obama amerikai elnököt. ◀

Újabb román katona halt meg

M. Á. Zs.

Házilag gyártott pokolgép robbanása ölte meg tegnap hajnalban, az afganisztáni Zabul tartományban, a 28 éves Cătălin-Ionel Marinescu. A 'Neagoe Basarab' gyalogoszázalóalj keretében szolgáló román katona járőr-ségben volt, amikor a halálos sérülést elszenvedte. A szövetséges erők MEDEVAC szolgálatához tartozó helikopterrel a Lagman bázison található a katonai kórházba szállították, de az orvosok már nem tudták megmenteni életét. Gabriel Oprea védelmi miniszter még tegnap délelőtt aláírta azt a rendeletet, amellyel a hősi halottat post mortem alhadnaggyá léptette elő és felterjesztette Traian Băsescu államfőnek a 'Románia Csillaga' kitüntetésre. Ma reggel nyolc órakor a hadsereg összes, országhatárokon belüli és kívüli alakulatánál katonai és egyházi megemlékezést tartanak Marinescu tiszteletére. Románia, amely 2003 óta vesz részt az afganisztáni katonai műveletekben, 1770 katonát állomásoztat a közép-ázsiai országban, többségük a NATO vezetése alatt álló nemzetközi biztonsági erő (ISAF) kötelékében. Eddig összesen 19 román katona vesztette életét az afganisztáni misszióban vállalt feladatok teljesítése közben, 2011-ben Marinescu a harmadik, Afganisztánban elhunyt román katona. A hősi halottól megemlékezett tegnap Traian Băsescu államfő, Emil Boc kormányfő és Mark Gitenstein amerikai nagykövet is. A Bukarestben állomásozó diplomata méltatta az amerikai katonákkal vállalt harcoló román katonák hősiességét, hangsúlyozva, hogy „az Egyesült Államok büszke arra, hogy Romániát maga mellett tudhatja az afganisztáni harcmezőkön”. ◀

Bizalmi tőkevesztés

ÚMSZ

„Nem vagyok az osztályfőnökötök, csak a barátotok” – fogalmazott a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) zárt ajtók mögött zajlott hétfői megbeszélésén Traian Băsescu. Az államfő hoztatótette: a következő időszak kulcskérdése, hogy a kormány és a nagyobb koalíciós alakulat miként tudja visszazsuzerálni a lakosság bizalmát. „Attól tartok, hogy a két problémát együtt kell kezelni, a PD-L sorsa szervesen összefügg a kormány sorsával” – próbált nagyobb szolidaritást ébreszteni az alakulat tagjaiban a kormány iránt az államfő. Hoztatótette: a hétvégén sorra kerülő tisztújításban érdekelteknek olyan üzeneteket kellene megfogalmazniuk a belső kampányban, hogy azzal a PD-L-n kívül is hi-

veket szerezzenek. „Nem szabad úgy kormányozni, hogy csak sajátjaid élvezzék annak a gyümölcsöt. Ha nem tudják javítani a kormány lakossági megítélését, akkor semminek nincs semmi értelme” – figyelmeztette a PD-L vezetőit Traian Băsescu.

Az államfő hétfő este a köztvének adott interjújában a PD-L belátására bízta, hogy a hétvégi tisztújítás után Emil Boc továbbra is megtartja-e miniszterelnöki tisztségét. Băsescu nem kívánt válaszolni arra a kérdésre, hogy kit támogat az elnöki tisztséget megpályázó három jelölt közül, csupán azzal utalt szimpátiájára, hogy megjegyzte, Emil Boc lojális partnere volt az idők folyamán.

Mint ismeretes, a PD-L tisztújító kongresszusát szervező bizottság a hét elején arra az elhatározásra jutott, hogy az 1400 küldött

megyénként szavaz majd. Elemzők szerint ez a döntés Emil Bocnak kedvez, ugyanis a megyei szervezetek többsége őt támogatja és a csoportosítással a területi elnökök „szemmel tudják tartani” a szavazni vonulókat. A jelenlegi pártelnök legesélyesebb kihívója, Vasile Blaga ezzel szemben azt szerette volna, hogy a kongresszusi delegátusok ábécésorrendben voksoljanak. A szavazási rend az utolsó pillanatig módosulhat, különösképpen azután, hogy tegnap Emil Boc is az ábécésorrend szerinti voksolás mellett foglalt állást. „Túl fontos pillanat ez a párt életében ahhoz, hogy az elnökválasztás tisztaságával kapcsolatban bármiféle kételyt engedélyezünk” – fogalmazott a PD-L elnöke, előrebocsátva, hogy személyesen is kérni fogja a választási rend módosítását. ◀

Emil Boc kormányfő (középen) Buzăuban örült a kormánypártiaknak egyre ritkábban kijáró „népfürdőnek” Fotó: Mediafax

Elszabadulhat a távhő ára

Híresszefoglaló

A Nemzetközi Valutaalapnak (IMF) küldött szándéklevelében a kormány vállalta, hogy az év végéig megszünteti a távhő esetében nyújtott állami lakossági támogatást, szubvenciót jövőre csak a helyi önkormányzatok adhatnak. Az intézkedés révén a fűtésszámlák akár 60 százalékkal is drágulhatnak azokon a településeken, ahol a helyhatóságok nem tudják pótolni a kieső állami támogatást. A kormány jelenleg legtöbb 45 százalékos ártámogatást nyújt az energiatermelő vállalatoknak.

A Mediafax hírgyűnökség értesülését tegnap a valutaalap romániai küldöttségének vezetője, Jeffrey Franks is megerősítette. Tájékoztatása szerint a kormány olyan differenciált támogatási rendszert vezet be, amelynek központi elve az lesz, hogy a szegények több támogatást, míg a magasabb jövedelműek kevesebb állami hozzájárulást kapnak. „A helyi önkormányzatok által nyújtott támogatásokhoz nem nyúlunk hozzá, de a központi szubvencióknak meg kell szűnie” – mondta Franks. A valutaalap szakembere elismerte, az intézkedés az infláció növekedéséhez vezethet.

Franks ugyanakkor „piszkozatnak” nevezte azt a dokumentumot, amelyet Adrian Năstase volt miniszterelnök mutatott be a sajtónak. Ez a romániai energetikai szektor privatizálásával kapcsolatos kormányelképzeléseket tartalmazza. A politikus szerint a kormány tudatosan titokban tartotta, hogy a hazai bányavállalatok és áramtermelő, illetve -forgalmazó állami cégek közül melyeket és milyen arányban adna magánkézbe. A dokumentum szerint a kormány az IMF-el szemben vállalta, hogy teljes egészében privatizálja a Transilvania Nord, a Transilvania Sud és a Muntenia Nord áramforgalmazó vállalatokat. A Hidroelectrica és a Nuclearelectrica tíz százaléka kerülne tőzsdére. Emellett a kormány „durva reformokat” tervez jövőre az egészségügyben is. Ezek az adatok az IMF-nek küldött szándékleveléig eddig nyilvánosságra hozott verziójában nem szerepeltek – hangoztatta tegnap Năstase.

Jeffrey Franks szerint szó sincs adatok eltitkolásáról. A Mediafax kérdésére elmondta, a szándékleveléig tartalmát még nem véglegesítették, tehát ami eddig kiszivárgott, nem tekinthető végleges változatnak. ◀

Szász: Székelyföldön külön, szórványban közös listán

Kovács Zsolt

A jövő évi önkormányzati választásokon húsz év után újra lehetőség adódik az erdélyi magyar rendszerváltásra – jelentette ki tegnap sepsiszentgyörgyi sajtótájékoztatóján Szász Jenő. A Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke szerint 1990-ben hibát követtek el, amikor elhitték az RMDSZ-nek, hogy az összmagyarság javát szolgálja, és jobb jövőt hoz, miközben az egység ernyője alatt a posztkommunisták átmentették hatalmukat.

Szász Jenő szerint a jövő évi választásokon létre kell jöjjön a nemzeti alternatíva az RMDSZ baloldali politikájával szemben. „Az MPP-n és a Székely Nemzeti Tanácson nem múlik, még csak egy szereplő kell ehhez, a Tőkés László által kezdeményezett párt, vagy az általa vezetett mozgalom” – mondta a polgári párt elnöke. Szász Jenő ugyanakkor kifejtette: az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) bejegyzése másodlagos jelentőségű, hiszen valójában Tőkés László a politikai érték, attól függetlenül, hogy az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökeként, az Erdélyi Magyar

Nemzeti Mozgalom vezetőjeként, vagy az új párt kezdeményezőjeként jelenik meg. „Az a fontos, hogy Tőkés László a nemzeti alternatíva mellé álljon” – hangsúlyozta Szász Jenő, aki szerint, ha nem sikerül beiratni az új pártot, akkor az MPP-nek megvan a jogi kerete ahhoz, hogy közösen vegyenek részt a választásokon.

A polgári párt elnöke ugyanakkor kitért arra, hogy az Erdélyi Magyar Néppárt bejegyzéséhez, amelyet meglátása szerint az RMDSZ megpróbál elgáncsolni. Erre utal Szász Jenő szerint az is, hogy ezekben a napokban a pénzügyörög őt megyében ellenőrizi a demokrácia-központokat. Hoztatótette: a Tőkés László által szorgalmazott előválasztás ötletét csak részben támogatják, vagyis a polgári párt vezetőségének meglátása szerint Székelyföldön, ahol a magyarság számaránya megengedi, élesen kell szervezni az önkormányzati választásokat, hogy minden politikai szervezet valós képet kaphasson a támogatottságáról. A szórványvidékeken viszont az MPP is jónak tartja a közös előválasztások megszervezésének ötletét, és bízik abban, hogy ennek az RMDSZ is részese kíván lenni. ◀

A működőképesség próbája

Fontos az erdélyi magyarok véleménye! Ezzel a gondolatnal indított az RMDSZ vezetősége széleskörű konzultációt, és alighanem rögtön át is lehetne fogalmazni: a legfontosabb az erdélyi magyarok véleménye!

Székedi Ferenc Csakhogy nem mindig, ezt a véleményt a hazai magyar politikusok miként érzékelik. Ha csupán közhelyszerűen és szólamfogatásuként hivatkozunk rá, akkor nyilvánvalóan nem több olcsó hatásadászatnál, ha viszont figyelembe vesszük, hogy az erdélyi magyarság sok-sok szempont alapján rétegződött, és voltaképpen a véleményeknek, nézeteknek ebből az alapszintű kavargásából lehet összerakni az érdekképviselet különböző szintjei számára a legfontosabb cselekvési irányvonalakat, akkor már közelebb járnak az igazsághoz.

Akét legalább megérintett a társadalomkutatás szele, a kérdőív átszaladása nyomán rögtön rájön arra, hogy a célszámként negyedmillió magyart megérintő erdélyi konzultáció voltaképpen egy jóval kisebb mintán is elvégezhető szociológiai vizsgálat felnagyított modellje. Hiszen a kérdések úgy vannak megfogalmazva, hogy a válaszokat különböző skálákon jól lehessen mérni. De hogy miért döntöttek mégis az RMDSZ vezetők a nagy szám mellett, arra legalább három magyarázat van.

Az egyik: a nagyváradi kongresszuson a szervezet újjáépítéséről és az erdélyi magyarokhoz vezető kommunikációs megújulásról beszéltek. A második: egy ilyen nagyarányú vizsgálat, amelyet csak helyi szervezetek segítségével lehet véghezvinni, újra mozgásba hozza azokat a különböző szintű tisztségviselőket is, akik hajlamosak elfeledni, hogy választási küzdelemben, egy szervezet jelképével nyertek mandátumot. Harmadszor: közelednek az új választások, és aki a megváltozott romániai magyar politikai mezőnyben folytatni akarja közéleti pályafutását, annak ugyancsak jól fog, ha erősíti kapcsolatait a lakossággal.

Egyébként nem ez az egyetlen módja a helyi szervezetek aktivizálásának. Az új, regionális önkormányzati modell az elméleti megalapozáson túl abba a szakaszba jutott, amikor a demokrácia játékszabályainak betartásával, nem beintésre és felső sugallatra, hanem alulról építkezve kell megalkotni, és mindenekelőtt olyan szerepkörökkel, olyan programokkal felruházni, amelyek újszintűen a székelyföldi, a partiumi, a közép-erdélyi magyarság mindennapi gondjainak a rövidebb-hosszabb távú megoldásából indulnak ki.

Az RMDSZ két jelenlegi törekvése tehát összecseng: a szervezetet egyrészt vissza kell fordítani azokhoz az alapokhoz, amelyekről – amint bírálói nem egy esetben joggal hangoztatták – az előtérbe helyezett központi politikai küzdelem miatt olykor elszakadt. Másrészt pedig a helyhatósági választások előtt ki lehet próbálni az RMDSZ politikai vetélytársakkal szembeni nagy előnyt: a területi intézményrendszerek működőképességét.

Román lapszemle

Az utóbbi időben Romániában megnőtt a magánklinikán szülő nők száma. Míg kisebb városokban 1000 euró alatt megszüszk a páciensek, egyes, többnyire Bukarestben működő praxisok különböző luxusszolgáltatásokkal együtt akár 2500 eurót is elkérhetnek. (Evenimentul Zilei) ▶ A megállíthatatlanul emelkedő élelmiszerárakkal dacolva sok fogyasztó azokat a termékeket „vadássza”, amelyeket szavatossági határidejük lejárása miatt jelentősen leáraztak. (România liberă) ▶ A környezetvédelmi felügyelőség számításai szerint 7,2 milliárd euróba kerülne a romániai tömbházak előtt található, fertőzési gócpontot jelentő szeméttelakó helyek eltávolítása, illetve környékük „fertőtlenítése”. (Puterea)

FNI: újraindulhat a per?

A létrehozása és látványos bukása után eltelt mintegy másfél évtized után rövidesen ismét a közvélemény figyelmébe kerül az Országos Beruházási Alap (FNI).

Bogdán Tibor

A rendszerváltás óta megjelent számos pilótajáték, elkövetett pénzügyi csalás sorában a Caritas után a második legnagyobb szélhámosság az Országos Beruházási Alap (FNI) volt, amely úgyszintén hiszékeny befektetők százazreit fosztotta meg összekuporgatott pénzétől.

A család alapja

A FNI-t 1995. október 19-én hozták létre. Az alap busás hasznot ígért a befektetőknek, az agresszív reklám pedig hatásosnak bizonyult: a hiszékenyek hosszú sorokban tolongtak pénzüket befizetni – akárcsak nem sokkal azelőtt a Caritas kolozsvári pénztárai előtt – a két-három éven belül ígért nagy nyereség reményében, sokan minden megtakarításukért FNI-részvényeket vásároltak. A vérmes elvárások kezdetben beigazolódtak. Induláskor egy FNI-pont értéke 10 ezer régi lej volt, 2001 elején viszont már 100 ezer lejre ugrott. Az egyszerű kisember mindezt természetesen valóságos Eldorádót látott a FNI-ben. Bizalmát nem kis mértékben növelte az a kö-

rülmény, hogy a CEC is garanciát vállalt az alapért, amellyel közös reklámkampányban is részt vett.

A százezres tömegek becsapásában némiképpen ludas az Értékpapírokat Felügyelő Ügynökség is. A tetsület ugyanis már a FNI népszerűségének csúcán megállapította, hogy mesterségesen felduzzasztott értékekről van szó, a mesés nyereségek voltaképpen csak elméletileg, papíron léteznek. A FNI – saját kimutatása szerint – tudniillik az időtájt 107 milliárd lejese aktívummal rendelkezett, a pénzpiacon pedig 79 millió FNI-egység létezett, vagyis egyszerű matematikai alpművelettel megállapítható volt, hogy ilyen körülmények között egy pont alig valamivel több, mint 1350 lejt ért, vagyis jóval a 10 ezer lejes induló árfolyam alá esett vissza.

Működése öt esztendeje alatt a FNI számos gazdasági társaságot vásárolt meg, magasan valóságos értékük fölött. Az alapnak egyre több pénzre volt szüksége, ezt pedig mind magasabb kamatokkal kecsegtetve szerezte meg a lakosságtól. Közvetlenül a bukása előtt a FNI pénzének 90 százalékát börzén nem lis-

tázott, jelentéktelen vállalatokba ruházták be, a FNI pénzalapja a lakosság által éppen befizetett összegekre zsugorodott. A küszöbön álló csődnek híre ment a befektetők körében is, akik egyre nagyobb tömegben követelték vissza pénzüket, amit a FNI egy idő után már nem tudott kiadni.

A bukást egyéb pénzügyi visszaélések is sietteték: Nicolae Popa például 1998-ban az egyik felvásárolt gazdasági társaság vezérigazgatójaként darabonként 25 ezer lejért megvásárolt több mint 65 ezer FNI-részvényt, közvetítő útján hamarosan 765 ezer lejért adta el – részvényként.

Szomszédá lett szélhámosok

Popának azonban sikerült még idejében kerek olandania az országból, így 2006-ban a bukaresti bíróság csupán távollétében ítélhette el, Ioana Maria Vlással együtt 15 év szabadságvesztésre. Mivel a FNI minden tranzakcióját Vlas és Popa látta el kézjegyével, Vantu szabadlábán megúszhatta a botrányt, jóllehet igen sokan őt tartják a legfőbb bűnösnek.

Popa ellen az Interpol 2002-ben adott ki általános körözést, ám a szélhámost csak hét esztendő elteltével, 2009-ben sikerült fülön csipnie a dzsakartai rendőrség-

nek. Indonéziai rejtőzködésének anyagi feltételeit Vantu biztosította, aki rendszeresen juttatott számára pénzt, hírek szerint évente mintegy 200 ezer eurót. Vantu esetében létfontosságú volt az, hogy Popa ne kerüljön rendőrkézre, és így ne tehesen tanúvallomást ellene. Ezért az indonéz fővárosban egy Vantu által megbízott „biztonsági tiszt” vigyázott Popára, ne hogy önként feladja magát.

Sorsát azonban így sem kerülhette el, az indonéz hatóságok nemrégiben kiadták Romániának, ahonnan román őrizet alatt Bukarestbe szállították, így jelenleg a teljesen más ügyben, zsarolás miatt letartóztatott Vantuval

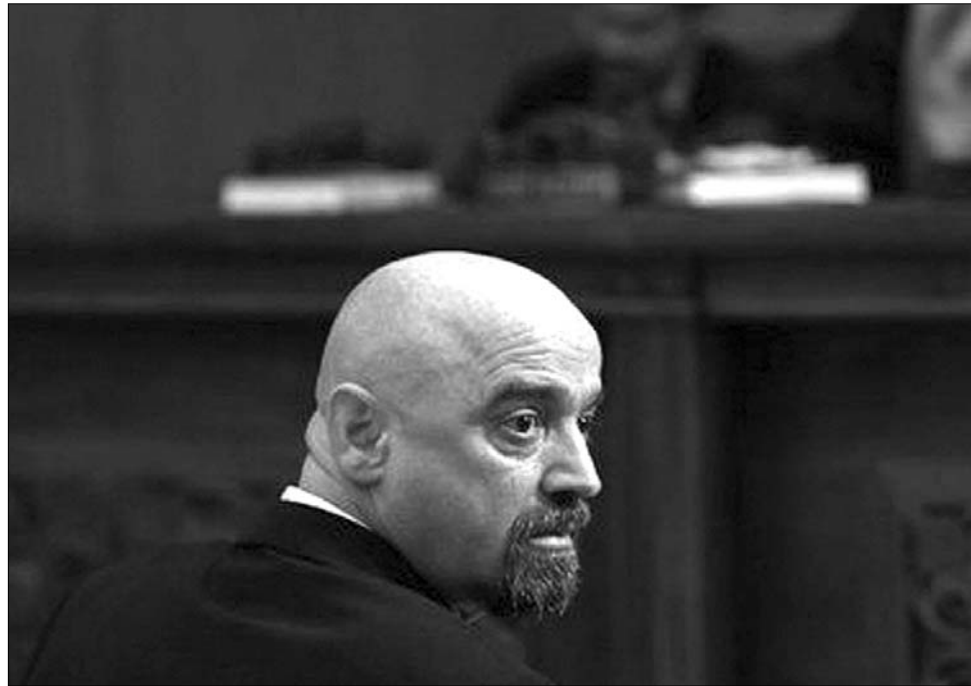
azonos épületben, a fővárosi rendőrség bünyügyi kivizsgálási igazgatóságának börtönében őrzik.

Az szinte biztosra vehető, hogy előbb-utóbb sor kerül a két „szomszéd” szembesítésére, amitől egyébként Vantu mindvégig rettegett.

Az állam is (rá)fizet

A román titkosszolgálatoknak egyébként az utóbbi időben sikerült lehallgatniuk Vantu és Popa több telefonbeszélgetését, amelyek most terhelő bizonyítékként szerepelhetnek a várhatóan rövidesen beinduló perben. Románia főügyésze, Laura Codruța Kövesi úgy véli Popa letartóztatása nyomán akár újra is indíthatják a FNI-per. Ügyvédek szerint a főkolompok közé tartozó Popát 10 és 20 év közötti börtönre ítélik, amit nehezen úszhat meg, hiszen a FNI 2000-ben omlott össze, a család pedig a román törvények szerint tizenöt év múlva, azaz 2015-ben évül el.

A botrány nemcsak 300 ezer hiszékeny kisbefektetőt rövidített meg, de a román államnak is sok pénzébe került. Emil Boc miniszterelnök szerint az Állami Értékpapírokat Értékesítő Hatóságnak mintegy 100 millió eurót kell kifizetnie költségvetési alapokból az eddigi pernyertes károsultaknak, és minden valószínűség szerint további százmilliókkal terhelik meg a még folyamatban lévő perek nyomán. ◀

Nicolae Popa, a FNI egyik „főbűnöse” kilenc évig rejtőzködött Indonéziában

Feldolgozásra várnak a vajdasági népiirtások

Az „utolsó magyar háborús bűnös”, Képiró Sándor pere ismételen ráirányította a figyelmet a második világháború során bekövetkezett újvidéki eseményekre.

Gy. Z.

A bíróság tegnap elnapolta a háborús bűntett elkövetésével vádolt Képiró Sándor volt csendőrszázados büntetőperét, mivel a vádlott úgy nyilatkozott, hogy „az agya nem érti, mik hangzanak el”, a bíróság az igazságügyi elmeorvosok szakvéleménye után dönti el, folytatódhat-e a tárgyalás. Képiró Sándort azzal vádolják, hogy 1942 januárjában egy újvidéki razzia során járőrparancsnokaként közreműködött ártatlan civilek kivégzésében.

Hideg napok

Magyarországhoz 1941 tavaszán csatolták vissza Délvidéket. Egy évre rá Bácskában felerősödött a jugoszláv, pontosabban a szerb partizánok tevékenysége. A magyar csendőrség katonai alakulatokkal együttműködve fel-

szármolt egy partizáncsoportot. Az elszennvedett néhány fős veszteség megtorlásaként 1942. január 12-e és 15-e között a Fekete-halmy-Czeydner Ferenc altábornagy, Grassy József vezérkari ezredes, Deák László ezredes és Zöldy Márton csendőrszázados vezette katonai és csendőri alakulatok razziát tartottak a rejtőzködő partizánok felkutatására. A razziát ezután az altábornagy és társai önhatalmú akciójaként kiterjesztették a környező községek szerb és zsidó lakosságára, majd Újvidék városára is.

A vérengzés során több ezer bűnözőt, partizánt és főként ártatlan polgárt, többségükben szerb és zsidó személyt lőttek agyon a nyílt utcán vagy géppuskáztak a jeges Dunába Újvidéken, Zsablyán, Csurogon, Mozsoron és Óbecsén. Emellett megtorolták a ma-

gyar kommunisták szervezkedéseit is.

Az újvidéki razzia során a későbbi hivatalos magyar adatok szerint a honvédek és csendőrök 3309, zömében szerb polgári lakost gyilkoltak le, köztük 792 nőt, 299 idős embert és 147 gyermeket. Az újvidéki események már a második világháború idején botrányt kavartak. A tetteseket 1943-ban a Horthy-rendszer Magyarországon felelősségre vonták, és 15 felelősnek tartott honvéd- és csendőrtiszt ellen bírósági eljárás indult. Az összes hadviselő fél közül egyedül Magyarország, személy szerint Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke rendelt el saját hadseregének egységei ellen lakossággal szemben elkövetett atrocitások miatt vizsgálatot.

Hallgatás a válasz

A fő felelősöket a tárgyalás során halálra ítélték, de az ítéletet nem tudták végrehajtani, mivel az elítéltek egy része Németországba menekült. Mások – mint a hűtlenségért elítélt Képiró Sándor – rövid börtönbüntetés

után újra szolgálati állományba kerültek. A fő felelősöket a háború után kiadták a Tito-féle Jugoszláviának, ahol népbírósági ítélettel, egyes tudósítások szerint igen kegyetlen módon háborús bűnösökként kivégezték őket. Főként Szombathelyi Ferenc honvéd vezérkari főnök kivégzését ma már egyre többen vitatják.

Amikor Tito partizánegységei visszafoglalták Délvidéket, és Vajdaságot ismét az azóta atomjaira hullott Jugoszlávia részévé tették, megkezdődött a megtorlás, amelyről azonban a mai napig semmilyen hivatalos állásfoglalás nem született még. Amíg ugyanis az újvidéki magyar vérengzéseket a magyar irodalomban is már sokan és sokszor feldolgozták (a legművészebb alkotás Cseres Tibor *Hideg napokja*, amelyből 1966-ban film is készült), és bár Magyarországon mind gyakrabban esik szó a magyarok ellen elkövetett népiirtásról – különösképp a temerini születésű Illés Sándor író-újságíró jóvoltából –, Szerbia és más jugoszláv utódállamok részéről még mindig hallgatás a válasz.

Véres megtorlás

A bevonuló jugoszláv partizánalakulatokból létesült új katonai hatóság katonai igazgatást vezetett be Vajdaságban. Ezt követően a kommunista pártvezetés (a Jugoszláv Népfelzabardító Antifasiszta Tanács) utasítására etnikai alapú, per nélküli kollektív büntető eljárásokat kezdtek. Lakóhelyükön vagy gyűjtőtáborokban – korra és nemre való tekintet nélkül – 1944-45 telén tömegesen kínozták meg és végezték ki a magyar és a német nemzetiségű polgári lakosságot, a második világháborúban való kollektív bűnösséggel vádolva őket. A gyilkosságokat számos esetben szadista kegyetlenséggel követték el. A kivégzések több helységeben tömeges lincselésre fajultak, a helyi szerb lakosság egy részének aktív részvételével. Óbecsén az egész magyar lakosságot megkülönböztető jelzés – fehér karszalag – viselésére kötelezték (mint korábban a zsidókat a sárga csillagra), és kényszermunkára el lehetett hajtani.

Az áldozatok számát még mindig csak találgatni lehet. Újvidéken az akkori lóver-

senypályánál mintegy kétezer magyart végeztek ki. Szinte minden magyarlakta településen voltak hasonló pogromok. A vérengzések során harmincöt katolikus papot, majdnem minden helyben maradt plébánost is megkínnoztak és megölték. A polgári lakosság kivül tömegesen végeztek ki hadifogoly magyar honvédeket is. Becslések szerint az 1944-1945 telén meggyilkolt magyarok száma húszezer és negyvenötezer között van, ám ez a szám akár az ötvenezret is elérheti – a megtorlás tehát (amennyiben lehet ilyesmiről beszélni) még csak arányban sem áll az újvidéki vérengzés méreteivel.

Az áldozatoknak még holttukban sem adták meg a végtisztességet: a holttesteket tömegsírokba dobálták. Nem egy esetben el sem temették a holttesteket: csak csatornába, döngkútba dobálták, sintertelepen gyűjtötték őket. Előfordult, hogy egy tömegsirt exhumáltak, és a holttesteket enyvygárban iparilag feldolgozták. A megmaradt sírokat – kevés kivételtől eltekintve – nyomtalanul beépítették: tetejükre épületeket, sportpályákat emeltek. ◀

Lap-top

A nap címe. Boc, az ellenzék jelöltje, Rodica Ciobanu, *Gândul*.

Magyarázat. A kiváló publicista és kommentátor ismét fején találja a szö(ve)get: „Ha valakinek szorítania kellene Emil Bocnak a PD-L tisztújító gyűlésen, akkor ez az ellenzék. A kormányfő eszményi jelölt számára a kormánypárt elnöki tiszttségére. Semmi sem hozna több elektorális előnyt, mint Boc újraválasztása és ugyanakkor megtartása a kabinet élén.” És Rodica éppen ezt jósolja, miután az államelnök is egyértelműen kifejezte óhaját. Tehát minden megy tovább, a diadalmas öszeomlásig.

Igen vagy nem. Az ellenzék köti az ebet a karóhoz: a főváros „körzettelentése” ügyében (vagyis abban a kérdésben, hogy számolják fel a szektorok polgármesteri hivatalait és legyen egyetlen „nagy” polgármesteri hivatala Bukarestnek, vagy maradjon minden a régióban) a népszavazásra egyetlen, félreérthetetlenül megfogalmazott kérdést tegyenek fel. (Írja a *Cronica Română*.) Lehet, hogy Udrea asszonyék mellékesen még kérdezni szeretnének valamiket.

Jó éjt, Esti Igazság! Nem volt valami nagy vaziszdász az *Adevărul* esti melléklete, de mindenki nagyon szerette, mert ingyenes volt. Most Dinu Patriciuék megszűntetik, pontosabban az *Adevărul de seară* bekerül az anyalapba, annak mellékleteként, régiós mutánsok (változatok) formájában. Az ok: a lap példányszáma az utóbbi időben drámai módon lecsökkent, és a remittenda mégis nőtt. (Írja az *Evenimentul zilei*.)

Nem akarnak analízisbe menni. Ugyancsak az *Evenimentul zilei*ől tudjuk meg, hogy a szenátusban hallgatólagosan elfogadták azt a rendelkezést, miszerint a választások előtt a jelölteket alá kell vetni pszichiátriai vizsgálatnak (is). Sajnos a döntést az alsóház fogja kimondani; a kezdeményezésnek kevés esélye van, minthogy a kormány legtöbb tagja ellenzi.

A nap álhíre. Megbízható értesülések szerint a fővárosi népszavazáson, amely a kerületi önkormányzatokról fog dönteni, arról is megkérdezik Bukarest lakosságát, hogy támogatja-e az *Új Magyar Szó* kiköltözését a volt Scinteia-házból.

Minden napra egy mondat

„Ez az ország az én országom. Ha akarja, ha nem!” *Galgóczi Erzsébet*

Zsemlegombóc vadasan

Horváth István

Az Első Személy

Telma Titusz egyik fontos tétele azt állítja, hogy az emberi ítéletek, az ítéletekből alakult vélemények, a véleményekből alakult igazságok s az igazságból alakult törvények igazság- és érvényességértéke fordított arányban áll azok számával, akik hozzák.

A leglazább, legrövidebb életű törvényeket tömegek alkotják, forradalmak idején. Tanácskozások, parlamentek se alkotnak igazán maradandót – minden törvényükben benne van a kompromisszum, amit a tiszta megismerés tett százféle érdek felé – valóban érvényes, jól használható igazságoknak azok bizonyultak, amiket egy-egy kiválasztott Lélek termelt ki: zavartalanul, kéréletlen, meg nem vesztegethető magányában az értelem és akarat csontfalú műhelyének, miután meghányta-vetette a dolgot, s összemérte, nem más véleményekkel, hanem a minden véleménytől független Valósággal.

Légy tehát szerény, de csak önmagadra – a véleményedre ne légy szerény! A véleményed nem te vagy – elméd és lelked alkotta meg a Valóság megismerése után, más nem változtathatja meg, csak a Valóság.

Szokj hozzá, hogy az Első Személy nem sorrendi véletlene a grammatikának – több, mint magad vagy: a különben udvarias angol nyelv, mely még az Isten nevét is kisbetűvel írja, egy lángható, ágaskodó, nagy I-vel jelzi metafizikai jelentőségét. Mert arról, ama jogról és kötelességről, hogy amiről szó van, úgy gondolkodjam az egész világ nevében, mintha én volnék az egyetlen ember a világon, alaposan leszokott a szellem elzúllított arisztokratája.

Karinthy Frigyes: U. S. E. Szerénytelen magánvélemény, Pesti Napló, 1929. szeptember 8.

SZELLEMI DÉZÉS

Gyöngyöspata

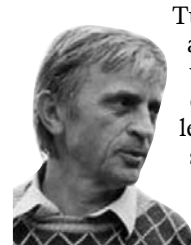
Magyarország politika-földrajzi térképe újabb településsel gyarapodott. Még nem éppen a Muhi – Mohács – Világos – Trianon sorozat végére illeszkedik, bár jó eséllyel kövezik útját a körülötte tüsténkedők. De vannak más településnév-láncaink is, amelyek most vetélkedhetnek Gyöngyöspatáért.

Az egyiket így sorolnám: Ugocsa, Mucsá, Nagyida. Többsége irodalmi elmék alkotása, s a magyar vidék elmaradottsága, honi viszonyaink kicsinyessége, nagyszerűségünk alpári üvöltése visszhangzik, ha kimondjuk. A másik sorolás: Mádéfalva, Tiszaeszlár, Abda... Remélem, ehhez nem kell magyarázat. De fel lehetne sorolni izlésvilág szerint az utóbbi évek romagyilkosságait, meg azokat a településeket, ahol cigányok gyilkoltak, sőt még azokat is, ahol ilyen-olyan önkéntes gárdák masíroznak az utcákon megfélemlítés céljából.

A navajo indián példája lebeg előttem, amikor hozzászólok a kérdéshez. A „vadember”, amikor esküt kellett tennie, hogy csakis az igazat vallja, akkor kétségbeesett, hogy ő azt nem tudhatja, ő csak azokról a dolgokról, eseményekről beszélhet, amiket maga látott, hallott, az igazságot nem tudhatja.

Gyöngyöspata nem önmagában álló település, amelynek lakói között támadt, vagy régebben is megvolt a nézeteltérés. Lassan szimbólummá válik, ahol minden párt bemutatathatja hozzáállását a kérdéshez. A kormány rendet tesz, a jobboldali ellenzék erőt demonstrál, a baloldali cigányokat ment, az LMP bizonyítja, hogy mégsem lehet más a politika, amikor hasznoszerzésről van szó. Még több száz olyan válságtelepülés és térség van (nem csak Magyarországon), ahol cigányok és magyarok élnek együtt, munka és megélhetés sehol a közelben, a két-féle szocializáció egymás ellenségeivé teszi a helyeket, a rend megbomlik, és mindenkinek igaza van a maga módján, s nincs annyi rendő, amennyi megfékezhetné az indulatokat, ha Gyöngyöspatát kezdetnek tekintjük.

Most múlik hirtelen... Most múlik el, szívódik föl az utolsó alkalom, amelyben a politikai elit a cigánykérdés felelős megoldásában az összefogás szándékát bemutatathatná. Hogy valamiféle felelősség megjelenjen a helyzet kezelésében. De nem. Média- és nyilatkozatháború zajlik, a közvélemény dezinformálása, a politikai ellenfelek hátsó szándékainak leleplezése. Állóháború beásott, mozdulatlan frontvonallakkal.

Krebsz János

Túlzó fantáziaképek nélkül is látható a jövő: a cigányság meg fogja szervezni településeinket a maga önvédelmére, a mindenféle gárdák az ellenállás nyomán létszámban és felszerelésben erősödni fognak, s mindkét félnek lesz törleszteni valójában azokban a helyzetekben, amikor tízszeres túlerővel szállhat harcra.

A biztonság kockázatai

A Romániába telepítendő NATO rakétavédelmi pajzsról már a Tăriceanu kormány idején megindultak a tárgyalások. Băsescu államfő néhány napja bejelentette, hogy rövidesen a telepítésre vonatkozó konkrét megbeszélések is elkezdődnek. Húsz úgynevezett elfogórakéta telepítéséről van szó, amelyekhez radarrendszer is kapcsolódik. A rakétavédelmi pajzsnak a dél-kelet európai NATO-tagok, Románia és Bulgária biztonságát kell szavatolnia, főként a közel-keleti országokból indított rakétatámadások, illetve terrorcselekmények ellen. A rendszer, amint azt Băsescu elnök külön is kiemelte, kizárólag védelmi célokat szolgál, nem alakítható át támadó jellegűvé.

Mindazonáltal számos kérdés továbbra is megválaszolatlan. Mely közel-keleti országok indíthatnának rakétatámadást Románia és Bulgária ellen? Ezt miért tennék? Ha a nemzetközi terrorizmus egy-két megfélemlítő hatóságú rakétára szert is tehetne, azokat miért éppen Románia vagy Bulgária ellen irányítaná?

Bíró Béla

Korántsem véletlen tehát, hogy az intézkedés ellen nem a közel-keleti arab államok vagy éppenséggel Izrael tiltakozik, hanem Oroszország, amely közvetlen közelünkben található, s melynek Romániával Transznisztria kapcsán érdekellentétei, sőt katonai jellegű konfliktusokkal is fenyegető vitái vannak. Az orosz félelmeket a román politikások és katonai szakértők megnyugtatónak szánt nyilatkozatai sem igazán képesek eloszlatni. Oroszország a hírek szerint válszintézkedéseket is tervez, Transznisztriába telepítene rakétabázist... A tervvel kapcsolatban egyetlen román politikus, Ion Iliescu, a Szociáldemokrata Párt tiszteletbeli elnöke emelt szót. Szerinte a tervet a román parlamentnek meg kell vitatnia, sőt logikus lenne azt népszavazásra is bocsátani.

Annál is inkább, tehetjük hozzá, mert korábban a nálunk jóval tájékozottabb csehek 70 százaléka utasította el kormánya hasonló szándékait. Minálunk a lakosság 50 százaléka eddig nem is halott a tervezetről, s bár a többség

helyesli a kormányzati intézkedést, a tájékozottabbak 42 százaléka minálunk is fenyegetettnek érzi magát.

Azt persze nem nehéz kitalálni, hogy mi áll az elfogadás mögött. A kormányzat a román külpolitika haladó hagyományaihoz híven ismét az erősebbhez való döngölődés politikáját választja.

A kormányzat ismét az erősebbhez való döngölődés politikáját választja.

Saját bel- és külpolitikai érdekeinek védelmében igyekszik a világpolitika hatalmasságait maga mellé állítani. Ami önmagában rendben is lenne. Az ország az elmúlt száz esztendő – nem is akármilyen – sikereit az effajta politikai manőverezéseknek köszönheti. A kérdés csak, hogy, ami rövid távon hatékony stratégiának ígérkezik, vajon hosszú távon nem járhat-e az országra nézve kellemetlen következményekkel?

Közismert, hogy az USA-nak a Szovjetunió szétesését követő tündöklése (az úgynevezett egypólusú világ kialakulása) minden jel szerint átmenetinek fog bizonyulni. A kialakulóban lévő többpólusú világban, amelyben Kína, India, Brazília, Európa, Japán és Oroszország gazdasági szempontból

a világpolitika meghatározó tényezőivé válnak, Amerika bizonyosan elveszíti azt a kizárólagos szerepét, amelyre korábban világpolitikai akcióját alapozhatta. A már most érzékelhető gazdasági hanyatlás a katonai potenciál fenntartását is megnehezíti, s ha gazdasági érdekeit továbbra is katonai eszközökkel próbálja garantálni, elkerülhetetlen, hogy a világgazdaság műszakilag is megerősödő államai maguk is növeljék katonai potenciáljukat. Ez esetben könnyen megeshet, hogy a nemzetközi jognak gyakran fittyet hányó USA olyan vállalkozásokba rángasson bele bennünket, amelyekből csak veszíthetünk. Gondoljunk az Osztrák-Magyar Monarchia német nyomásra vállalt első világháborús kalandjára, amely Magyarország tragédiájához vezetett. Hogy a hazai román és magyar sajtóra milyen mértékben jellemző az amerikaiak iránti szerfelett kockázatos szolgálalkúság, azt bárki felmérheti, ha belehallgat a német tévéadók Oszama bin Laden meggyilkolásával kapcsolatos vitaműsorába. Az akciót és Angela Merkel simulékony nyilatkozatait a német sajtó és szakmai közvélemény bizony kemény és átgondoltan demokratikus érvekkel utasítja el.

Röviden

Inflációs rekord

Áprilisban 8,34 százalékra emelkedett az éves infláció mértéke Romániában, ezzel elérve a 2008 júliusa óta nem látott rekordot – derült ki az Országos Statisztikai Intézet adataiból. A pénzügyi-gazdasági miniszterelnök az elsősorban az elektromos energia, a krumpli, friss gyümölcs, cukor és dohányárú drágulása okozta. Az inflációs mutató alakulása immár egymás utáni harmadik alkalommal múlja felül az elemzők várakozásait.

Fenntartható növekedést

Románia háromszázalékos gazdasági növekedési potenciállal rendelkezik középtávon az elkövetkező évek, ám hogy ezt fenntarthatassa, az országnak növelnie kell a gyártást, amit elsősorban a külföldön élő román állampolgárokra a hazai munkaerőpiacra való újbóli elhelyezésével érhet el – jelentette ki Jeffrey Franks, a Nemzetközi Valutaalap romániai küldöttségvezetője.

Görög bankvészes?

Négy görög tőkével működő romániai bankot érthet negatívan Görögország hitelminősítői besorolásának romlása – írta a *Gândul* a Standard&Poor's házak elemzésére hivatkozva. A minősítő most vizsgálja felül a Romániában saját név alatt jelenlevő Emporiki és Piraeus Bankokat, továbbá a Román Bank hellén anyacéget, a Görög Nemzeti Bankot, illetve a Bancpost által képviselt EFG Eurobankot.

5,5 millió szuvenirre

Mintegy 5,5 millió lejes közbeszerzési eljárást hirdetett meg a Régiófejlesztési és Turisztikai Minisztérium Románia turisztikai brandjét népszerűsítő reklámtárgyak és ismertető készítésére. Az európai uniós alapokból finanszírozott állami megbízást a legolcsóbb ajánlatot tevőnek ítélik majd oda – adta hírül a *NewsIn*.

A lakáspiac alkonya

Baloga-Tamás Erika,
Sipos M. Zoltán, Totka László

„Csupán az árak lassú csökkenésének sikerült a hazai ingatlanpiacot kímélni a holtpontról, aminek köszönhetően nagyon minimálisan megindult a lakásvásárlás” – magyarázta az ÚMSZ-nek Kandó Svábi Norbert. Az A1 Immobili Real Estate ingatlanközvetítő nagyváradi vezetője hangsúlyozta, az ingatlanpiacra kedvezőtlenül hat, hogy a hitelezés továbbra is teljes bénultságban van és a jelek szerint ez idén nem is fog változni.

Bár szerinte a határmenti városban mindaddig nem várható komolyabb áttörés, amíg a román gazdaság nem indul növekedésnek, ez nem jellemző az egész országra. Kandó Kolozsvar példáját hozta fel, kiemelve, hogy ott összehasonlíthatatlanul nagyobb a mozgás. A kincses város Bukarest után valóban az ingatlanárak „bajnokának” számít – míg a fővárosban jóval 80 ezer euró fölött van egy háromszobás panellakás értéke és egy kétszobásért átlag 58 ezret kérnek el, ugyanezt a Szamos-parti megyeszékhelyen már 70 ezer euróért, illetve 55 ezerért lehet megkapni.

Bérbeadni sem vonzó

Mindennek ellenére – mint kiderült – a kolozsvári lakásügynökségek sincsenek jelenleg irigylésre méltó helyzetben. „Az utóbbi időben nagyon kevés lakást sikerült eladni, ennek köszönhetően enyhe árcsökkenés érezhető: az idei év első három hónapjában az ingatlanokat általában 4,7 százalékkal olcsóbban lehetett megvásárolni tavalyhoz képest” – tudtuk meg a kolozsvári Maxintermedia egyik munkatársától. Az árzuhanás lakónegyedről, az ingatlan típusától, illetve építési évtől függetlenül minden lakásra érvényes. Az ingatlanpiacot az elmúlt években

A foghíjas infrastruktúra nemcsak az ingatlanpiacot, de az építőipart is pangásra ítéli

az sem fűtötte az egyetemi városban, hogy hosszú időn keresztül sokan fektettek lakásvásárlásba bérbeadási céllal, mivel ez kifizetődőnek tűnt. A befektetési célú ingatlanvásárlás ideje azonban, úgy tűnik, újra felütött – legalábbis a Be Igloo piackutató felmérése szerint, amelyből kiderül, hogy Romániában jelenleg kétszer annyian fontolgatják beruházási céllal a lakásvételt, mint egy évvel korábban, igaz, ezek aránya még mindig csupán 17 százalék.

Csak áron alul

Az egész országra jellemző, hogy a vásárlók a tömbházlakásokat részesítik előnyben. „A mostani helyzetre röviden az jellemző, hogy az az ingatlan kelen-dő, amely áron alul van, vagyis amelyet valamilyen oknál fogva a piaci árhoz képest jóval olcsóbban kínálnak megvételre. Ebből adódik az is, hogy a tömbházak a legkelendőbbek” – magyarázta lapunknak Márton Zoltán, a székelyudvarhelyi Kovács Tours Kft. ingatlanközvetítő adminisztrátora. Meglátása szerint a székelyföldi kisvárosban és környékén átlagosan 30 százalékot

estek a lakásárak 2008-hoz viszonyítva. Itt ugyanakkor megfigyelhető a vásárlók vidékre húzóda is, mivel a városhoz közeli településen lévő ingatlanok olcsóbbak.

Az alacsony árfekvés a nyaralók esetében is vonzóbb, sőt mostanában szinte kivétel nélkül csak olyan házakat lehet eladni, amelyek nem kerülnek többé 15–20 ezer eurónál. „Aki-nek ennél több pénze van, az már épített” – mondta Márton Zoltán. Köztudott, hogy Székelyföldön előszeretettel vásároltak – általában eldugott falvakban, idilli környezetben – régi parasztházakat a külföldiek, zömmel magyarországiak. Márton Zoltán érdeklődésünkre elmondta, hogy az elmúlt években a külföldi vásárlók aránya is jelentősen mecsappant.

Piaci sárdobálás?

A lakáspiacra uralkodó áldatlan helyzet oda vezetett, hogy néhány ingatlanügynökség és tanácsadó cég összefogott és kampányt indított a szektor szereplőinek megrostálására. Az érdekcsoportosulásban résztvevők úgy vélik, a „kóklerek” elszaporodása állítja rossz

fénybe a teljes hazai ingatlanpiacot. „Míg számos szakértő kényszerül passzivitásra, egy sor hangosabb, ám hozzá nem értő személynek sikerül magára irányítania az ügyfelek figyelmét” – fogalmaznak a kampány valósulhatók meg költségvetésű beruházások, hogy az illető, beépítendő telkek környéke még a szükséges infrastrukturális adottságokkal sem rendelkezett – egyben figyelmeztetnek, hogy a hazai építőipari szektor is pangásra van ítélve, amíg az új lakóparkok környékén foghíjas a csatornázás vagy az úthálózat. Tekintettel arra, hogy az ingatlanpiacot tekintélyes összegeket mozgat meg, egyes elemzők a lakásügynökségek erősebb felügyeletét és ellenőrzését is sürgetik – akárcsak a banki vagy biztosítási ágazatban. ◀

Az építőipari képviselők például leginkább azt kifogásolják, hogy a „lakóparképítési boom” idején úgy valósulhattak meg költséges beruházások, hogy az illető, beépítendő telkek környéke még a szükséges infrastrukturális adottságokkal sem rendelkezett – egyben figyelmeztetnek, hogy a hazai építőipari szektor is pangásra van ítélve, amíg az új lakóparkok környékén foghíjas a csatornázás vagy az úthálózat. Tekintettel arra, hogy az ingatlanpiacot tekintélyes összegeket mozgat meg, egyes elemzők a lakásügynökségek erősebb felügyeletét és ellenőrzését is sürgetik – akárcsak a banki vagy biztosítási ágazatban. ◀

Kormányzati „füstbomba”?

ÚMSZ

► Az állami nagyvállalatok menedzsmentjének a privatizálását is tartalmazza a román kormány Nemzetközi Valutaalaphoz (IMF) címzett szándéklevele, erről az államfő beszélt hétfő este a közszolgálati televízióban. Traian Băsescu nem fejtette ki konkrétan, mit ért a cégvezetések magánkézbe adásán, ám hangsúlyozta: véget kell vetni annak a gyakorlatnak, hogy az állami cégek menedzsereit politikai alapon nevezzék ki. Az államfő azt állítja: maga kérte, hogy ez az intézkedés kerüljön be a szándéklevelbe. Az IMF korábban azt kérte a kormánytól, hogy a legfontosabb 30–40 állami kézben lévő vállalat vezetésébe független szakértőket nevezzenek ki. Jeffrey Franks, a valutaalap romániai küldöttségének vezetője a *Mediafax*-nak adott interjúban elmondta, a Boc-kabinet a leendő vállalatvezetők kiválasztásával egy független humánforrás céget bíz meg, amely majd belföldön és külföldön egyaránt toborozhat. Kérdésünkre Lakatos Péter RMDSZ-es képviselő, a költségvetési szakbizottság tagja „füstbombának” nevezte az államfő bejelentését a vállalatok menedzsmentjének privatizációjáról. „Nem világos, hogy milyen kritériumok szerint kötne szerződést az állam például a CFR-hez hasonló veszteséges nagyvállalat menedzsmentjével. Szerintem Traian Băsescu ismét kitalált valamit, aminek aztán az egész ország issza a levét” – magyarázta. A képviselő elhárította azt a felvetésünket, miszerint az RMDSZ azért nem örülne az intézkedésnek, mert hatalmon lévő pártként saját embereit ültethette különböző állami vállalatok élére. „A menedzsment privatizálása szempontjából kívánatos az állami tulajdonban lévő vállalatok megreformálása, ezeket ugyanakkor stratégiai területeknek meg kell őrizni” – fejtette ki Emil Boc kormányfő. ◀

HIRDETÉS

2% A te döntésed, az ő esélyük!

www.caritas-ab.ro

Neked pénzedbe se kerül.

Egy hátrányos helyzetű gyerekek viszont a napi gondoskodást jelenti.

Neked néhány perc.

Egy fogyatékkal élő fiatalnak viszont lehetőség, hogy a társadalom elfogadja.

Neked egy gesztus.

Egy időseknek esély, hogy otthonában maradjon.

Ajánld fel adód 2%-át a Gyulafehérvári Caritasnak hogy minél több szükségben élőknek adjunk esélyt!

Név: Caritas Alba Iulia Adószám: 4562770
Bankszámlaszám: RO62 RNCB 0003 0015 6949 0009

Információk: Fehér megye: 0258-812.118, Hargita megye: 0266-315.763,
Hunyad megye: 0254-549.843, Kovászna megye: 0267-315.457, Maros megye: 0265-250.191

Skype-on beszél a Microsoft

T. L.

► Nem kevesebb, mint 8,5 milliárd dollárért vásárolja meg a Microsoft a népszerű Skype VOIP internet-telefon szolgáltatását – tudta meg piaci információkra hivatkozva a *Wall Street Journal*. A lap értesülései szerint a két cég tulajdonosai az üzlet megkötéséhez közeli stádiumban vannak, a pletykák szerint már az aláírásra is sor kerülhetett a keddi nap folyamán. Az elmúlt napokban a Skype-ot már „hírbé hozták” a Facebookkal, a Google-al is, amelyeket a jelek szerint az igen magas ár tartotta vissza. Ha a tárgya-

lások sikerrel zárulnak, a jelenlegi üzlet a Microsoft 36 éves történelmének legnagyobb felvásárlása lesz. A Skype hozzásegíthetné a szoftveróriást ahhoz, hogy az internetes kommunikáció jelentős szereplőjévé váljon és további versenyelőnyt jelenthet a mobiltelefonok piacán, ahol a Google és az Apple mögött jelentős lemaradást szenvedett el. A 2003-ban Niklas Zennstorm és Janus Friis fejlesztők által alapított Skype-nak mára 663 millió regisztrált felhasználója van, ingyenes számítógépek közti hang- és videokonferencia szolgáltatással, valamint alacsony tarifájú,

klasszikus telefon-kommunikációs opcióval. Mintegy 2,6 milliárd dollárért 2005-ben az eBay vásárolt részeseletet a Skype-ban, amitől végül négy év múlva részben megvált, 70 százalékát magánbefektetőknek adta el. Miután a Skype tavaly mintegy hétmillió dolláros veszteséggel és további 686 millió dolláros adóssággal igen rossz évet zárt, egyes elemzők nem zárják ki annak lehetőségét, hogy az internettelefon-szolgáltató kénytelen lesz megválni régi filozófiájától – és egyben sikerreceptjétől – és fizetősé tenni a számítógépek közötti ingyenes kommunikációt. ◀

Önkéntesség mint jó példa

Folytatás az 1. oldalról

Országsszerte a legkülönbözőbb kezdeményezésekkel emlékeznek meg az önkéntesség hetéről, amint a civil szervezetek hangsúlyozzák: még mindig nem eléggé elterjedt ez a fajta segítség és közösségi felelősségvállalás.

Székelyudvarhelyen holnap civil napot tartanak, az ötletgazda a Dr. Verestóy Attila Alapítvány. A kezdeményezéshez, amelynek mottója „Segíts, hogy változzon! Légy önkéntes!” több civil szervezet is csatlakozott. „2011 az önkéntesség éve, ezért is gondoltuk azt, hogy most fokozottabban oda kell figyelni azokra, akik kések segíteni embertársaikon” – nyilatkozta az esemény kapcsán Nemes Melinda, a kezdeményező Dr. Verestóy Attila Alapítvány ügyvezetője. Az alapítvány névadója, Verestóy Attila úgy véli: Romániában nincs hagyománya az önkéntes munkának, a közösségi felelősségvállalásnak. „Az én elvem az, hogy azoknak adjak esélyt, azokon segítsék, akik magukon is tudnak segíteni, akik többre hivatottak, mint amennyit a sors megadott nekik” – nyilatkozta az *Új Magyar Szónak* a tehetséges fiataloknak tanulmányi ösztöndíjakat, rászorulóknak egész-

A Dr. Verestóy Attila Alapítvány kezdeményezésének mottója: „Segíts, hogy változzon! Légy önkéntes!”

ségügyi és szociális támogatásokat folyósító alapítvány létrehozója és fenntartója. Verestóy Attila nagy bánata, hogy igen kevesen vannak azok, akik hozzá hasonlóan segíteni próbálják azt a közösséget, amelyhez tartoznak. „Szeretném megosztani másokkal is azt az örömet, amelyet a segítő érez, és amely a legnagyobb öröm a világon” – tette hozzá a Dr. Verestóy Attila Alapítvány névadója.

Várják a 2%-ot

Jakab Attila, az Udvarhelyi Fiatal Fórum vezetője azt

hangsúlyozza: számukra a szakmai önkéntesség népszerűsítése a fontos, ezért is csatlakoztak az eseményhez. A Gyulafehérvári Caritas udvarhelyi képviselője, Sinka Arnóld azt reméli, hogy a nyílt nap révén az emberek az eddiginél alaposabb betekintést nyerhetnek mindennapi munkájukba. A székelyudvarhelyi akció társult tagja a Szent György Egyházközség, a Civitas Alapítvány, az Székelyudvarhelyért Községi Alapítvány, a Vulticulus Földrajzi Társaság, valamint az Agora Munkacsoport is. A Civil nap helyszínén, a Márton

Aron téren lehetőség nyílik a személyi jövedelemadó 2 százalékának felajánlására is, az ehhez szükséges űrlapot az egyesületek bocsátják az érdeklődők rendelkezésére.

Városcsinosítók

Háromszék 19 szervezet részvételével, több mint 30 akcióval csatlakozott az Országos Önkéntesek Héthez, tájékoztatta lapunkat Kelemen Éva, a sepsiszentgyörgyi Lábasházban működő HÍTI Önkéntes Központ vezetője. A helyi mottó így szól „Az idén az önkéntesség a divat. Légy divatban, az önkéntes-

ség jól áll”. Ennek a gondolatnak a jegyében egész héten csatlakozhatnak a sepsiszentgyörgyiek a városépítő akciókhoz: az önkéntesek a Kórház utca környékén parkosítanak. Az egészséges életmód híveit sportprogramok várják, de a következő napokban filmmaraton, vilámcsofőület, vitafórum is figyelmeztet az önkéntesség hasznára. A „segítő-piac” teljes kínálata az Önkéntes Expon tekinthető meg.

Csapatjáték

Maros megyében a „segítő-játék” jegyében ünneplik az önkéntesség hetét. Tegnap délután a marosvásárhelyi 18-as számú általános iskola sportpályáján szerveztek közös sportprogramot a roma gyerekek számára, ma este hat órától pedig a Deus Providebit Házba várják az érdeklődőket az Önkéntes Klub Társasjáték estjére. Holnap a búzabesenyői gyerekek számára szerveznek közösségépítő és fejlesztő játékokat. Az önkéntes hét ebben a téségben nem egy, hanem két hét: jövő héten tartják a civil vásárt. A sereg-szemlélt kísérő kerekasztal-beszélgetés résztvevői megtekinthetik a civil kezdeményezéseket összesítő adatbázist és térképet is. ◀

Röviden

Amerikából jöttek

Kéthetes tanulmányútra érkezett Kolozsvárra 16 orvostanhallgató. A South Carolina-i egyetem diákjai az Onkológiai Intézetben gyakorlatoznak, és azt vizsgálják, hogyan működik Romániában a daganatos betegségek megelőzése és kezelése. A rendkívüli gyakorlatot egy Kolozsvárról elszármazott diák kezdeményezte, de partnerként támogatta a helyi önkormányzat is. Az illetékesek abban bíznak, hogy a hasonló kezdeményezések révén gazdagodnak a szakmai kapcsolatok és több lehetőség nyílik az onkológiai ellátásban is.

Buzdítás népszavazásra

Helyi népszavazás megszervezését kezdeményezte Mihai Mereş, Balánbánya polgármestere, aki plakáton keres önkénteseket a szavazóbizottságokban való részvételre. Az ügydöntő népszavazás révén szeretné menesztetni a kezdeményező a helyi tanácsot, és így szeretné elérni azt is, hogy Balánbánya vegyen részt a vízhalózat fejlesztését célzó projektben. Ebből a regionális kezdeményezésből azért zárták ki áprilisban a kisvárost, mert eddig az illetékes önkormányzat nem tudta előteremteni a kilenc millió eurós önrészt.

Perben a gyermekkereskedők

Hírösszefoglaló

▶ Tegnap szembesítették a tanúkkal azt a román házaspárt, akik a vád szerint öt-hónapos kislányukat akarták ötezer euróért eladni Spanyolországba. A vádlottak állítják: nincs szó emberkereskedelemtől, csak véletlenül kerültek kapcsolatba olyanokkal, akik gyereket akartak vásárolni és csak viccből álltak rá az alkura. Az „üzletkötésre” az utcán került sor még a múlt héten: a vád szerint a házaspár gyereksétáltatás közben egyezkedett a kislány

áráról. Az érintettek most azt állítják, nem vették komolyan a hirtelen jött ajánlatot, ezért tettek úgy, mintha belemenetek volna a vásárba. Az apa épp babakocsival sétáltatta a kislányt, amikor egy ismeretlen nő odalépett hozzá és megjegyezte: nagyon szép gyereke van, szívesen magával venné. A vádlott tegnapi vallomásaiban ragaszkodott ahhoz, hogy az első beszélgetés során föl sem merült, hogy el kívánná adni a gyermeket. A rövid párbeszéd után – a vallomás szerint – a román állampolgárságú férfi folytat-

ta útját, amikor egy újabb nő állította meg, és ugyanúgy dicsérte a kislányt, mint a társa. A második „vásárló” már konkrét ajánlatot is tett, ötezer euróért kínálta. Erre az ösz-szegre mondta azt a vádlott, hogy megfontolandó, és alkudozni kezdett. Ennek a beszélgetésnek – derült ki a tegnapi meghallgatáson – már tanúja volt a felesége is, aki nem avatkozott közben, mert – állítja – nem tud spanyolul. A nő a per első tárgyalásán azt állította, fogalma sem volt, miről beszélget a férje a számára ismeretlen nővel. ◀

Kiállította a szaktárca a kórházak bizonyítványát

ÚMSZ

▶ A megyei közegészségügyi igazgatóságok több mint 70 százaléka továbbította már az Egészségügyi Minisztériumhoz a hatáskörükbe tartozó egészségügyi intézményekre vonatkozó besorolási javaslatokat. A kórházak minősítéséről döntöttek többek között Arad, Bákó, Bihar, Beszterce-Naszód, Brassó, Krassó-Szörény, Kovászna, Kolozs, Hargita, Hunyad, Maros, Szatmár, Szilágy és Temes megyékben is. Cseke Attila egészségügyi miniszter fel-

hívta a megyei igazgatóságok illetékeseinek a figyelmét: személyesen, a helyszínen ellenőrizték, hogy a besorolási kérelemben foglaltak megfelelnek-e a valóságnak. Az érvényben levő jogszabály értelmében az új keretszerződés életbe lépéséig, azaz 2011. június 1-ig, minden egészségügyi intézményt öt kategória szerint kell minősíteni. Az illetékesség vonatkozhat a krónikus betegek, a lakhely szerinti páciensek, vagy akár egy egész régió lakosainak az ellátására is. Az intézkedés határozott előnye – állítják az Egészségügyi

Minisztérium illetékesei – hogy az új rendszer kiküszöböli a különböző intézmények szolgáltatásai közötti átfedéseket, így csökkennek a kezelési költségek is. A továbbiakban a betegség természetétől és a páciens állapotától függ, milyen intézményben folyik a kezelése, mivel a meghatározott kompetenciák és a páciens állapota alapján azonosítható az a kórház, amely az illető beteget szakszerűen elláthatja. A továbbiakban a fejlesztés is attól függ, hogy most milyen kategóriába sorolják be a kórházakat. ◀

Szívügye a romániai magyar sajtó?

Támogassa az új magyar szó -t!

Adományozza jövedelemadója 2%-át a Free Press Alapítványnak!

Mint minden évben, a 2010. évi személyi jövedelemadó (declaratie de venit) bevallásakor is lehetőség van arra, hogy az adó 2 százalékát egy alapítvány javára irányítsuk. A felajánlás határideje 2011. május 16.

Ha Ön még nem döntötte el, hogy melyik civil szervezetnek ajánlja fel ezt az összeget, arra kérjük, hogy válassza a kedvenc lapját, az Új Magyar Szót támogató Free Press Alapítványt. Az Ön számára nem jelent többlet-adóterhet az állam által amúgy is bevételezett 2011-es személyi jövedelemadó (impozitul pe venit global) 2%-ának átirányítása, viszont befektethet az Új Magyar Szó országos napilap- és ezáltal a romániai magyar sajtó jövőjébe.

Amennyiben úgy dönt, hogy támogatni akarja lapunkat, a támogatott alapítvány nevét és adatait be kell írnia a 230-as számú, a megyei pénzügyi hatóságoktól igényelhető formanyomtatványok megfelelő adatsorába.

Fundația Free Press România

40482 Oradea, str. Lugojului nr. 31., jud. Bihor, CUI:

10197601, cont bancar: RO66 BTRL 0050 1205 7312 24XX, Banca Transilvania suc. Oradea.

Köszönjük!

www.maszol.ro

Röviden

Kiállítás a fürdőépítő kalákamozgalomról

Csíkyszeredába érkezett a 10 éves a Székelyföldi Fürdő- és Közösségépítő Kaláka Mozgalom című vándorkiállítás, amit ma nyitnak meg a Csíki Székely Múzeumban. A mozgalom kapcsán több gyógyhatású Székelyföldi fürdőt is újraépítettek önkéntesek segítségével.

Átadják a 2011. évi alkotói ösztöndíjakat

A Communitas Alapítvány 2011. évi Alkotói Ösztöndíj Gálájára kerül sor május 14-én a marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színházában. Köszöntő beszédet mond Markó Béla, az Ösztöndíjbizottság elnöke, ugyanitt ünnepi műsor keretében lépnek fel a 2010. évi ösztöndíjasok. Mint ismert, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség negyvenegy, egy évre szóló ösztöndíjat hirdetett meg havi 700 lej értékben, harmincöt év alatti alkotóknak az irodalom, a képzőművészet és fotográfia, a zeneművészet, a színházművészet, valamint a film és a televíziós területén. Az RMDSZ a pályázat lebonyolításával a Communitas Alapítványt bízta meg.

Fejedelmi iratok tértek haza

Értékes iratok érkeztek haza az Erdélyi Református Egyházkerület levéltárába. A 2000-ben megszületett törvénynek, hosszadalmas kérvényezések és tárgyalások után, most sikerült érvényt szerezni.

Sipos M. Zoltán

Hat olyan fontos és igen értékes dokumentum érkezett vissza a kolozsvári Erdélyi Református Egyházkerület levéltárába, amelyeket a romániai kommunista diktatúra idején, 1971-ben szállítottak a bukaresti Román Nemzeti Múzeumba – tájékoztatott tegnap az Erdélyi Református Püspökség.

Az iratok visszaszolgáltatását 1978 óta folyamatosan kéri az egyházkerület. Mint sajtótájékoztató elhangzott, a múlt rendszerben vá-

A negyven év után hazatért iratokat mutatja be Sipos Gábor levéltáros

laszra sem méltatták a kéréseiket, és az 1990-es években is elutasították ezt az igényt. A kérdésben a 2000-ben hozott 182-es számú törvény hozott áttörést: a jogszabályban azonban mindeddig nem tudott érvényt szerezni az egyházkerület. 2011. május 6-án a következő iratok kerültek vissza a levéltárba: Apáczai Csere János II. Rákóczi György fejedelemhez írott levele, Báthory Zsig-

mond adományozó oklevele, Halicsi Mihály, karánsebesi származású román református értelmiségi könyveinek és egyéb javainak jegyzéke, I. Apafi Mihály erdélyi fejedelem által megerősített adásvételi szerződés, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem 1615. október 31-én kiállított oklevele, valamint X. Leó pápa, Hieronymus de Ghinucys kardinális által ártítrévéje.

„Az 1971-ben létesített bukaresti Román Nemzeti Múzeum anyaga nemcsak a vidéki városok és megyei múzeumok értékesebb anyagából állt össze, hanem az akkori vezetőség az egyházakat is arra kényszerítette, hogy értékesebb, kulturális örökségnek számító dokumentumait és kegytárgyait itt helyezték letétbe. Ezek a kolozsvári levéltárból származó dokumentumok soha nem

kerültek kiállításra, a totalitárius rendszer pusztító erőfőrtatásból tulajdonította el őket” – mondta el dr. Sipos Gábor egyetemi docens.

A levéltár vezetőjétől azt is megtudtuk, hogy a visszaigényléskor Kelemen Hunor kulturális miniszter és Hege-dús Csilla miniszteri tanácsos mellett Ernest Oberländer-Tárnoveanu, a Román Nemzeti Történelmi Múzeum főigazgatója is partnerként viszonyult az ügyhöz.

A levéltár vezetője kifejtette, a református egyház partnerként fordul minden kulturális értéket őrző intézményhez, amennyiben az együttműködés szakmai alapokon nyugszik és mindkét fél érdekeit szolgálja. Megtudtuk, hogy a kolozsvári levéltár képviselői május 6-án több mint egy órás megbeszélést tartottak a Román Nemzeti Múzeum igazgatójával ahol több, a jövőben megvalósításra kerülő közös projekt ötlete is megszületett. A most visszaszolgáltatott dokumentumok egyik legértékesebb darabjának, Halicsi Mihály könyveinek és egyéb javainak jegyzéke számát, amelyeket 1674-ben végrendeletileg a Szászvárosi Református Kollégiumra hagyott. ◀

Szent György-napi számok

Kovács Zsolt

Erdély legnagyobb város-ünnepeként ismert Szent György Napok szervezői már elkezdték a jövő évi városnapok szervezését, jelentette be Dancs Zsolt. A programigazgató szerint a Szent György Napok Facebook-oldalán közönségzavazást indítanak a következő esztendői fellépőkről, hogy azokat időben le tudják majd szerződni. Az idei városnapok kiértékelő sajtótájékoztatóján a szervezők elmondták: nullszaldós volt a fesztivál, amely idén pénzületi és szolgáltatásbeli támogatásokat összevetve 1,3 millió lejbe került, amiből 350 ezer lej volt a sepsiszentgyörgyi önkormányzat hozzájárulása, a többi kitermelte a rendez-

vény. Az összköltségvetés a tavalyihoz képest duplájára növekedett, de a gazdasági válság ellenére rendkívül segítőkészek voltak a helybeli vállalkozók.

Grubisics Levente fesztiválvezető szerint az idei városnapokon a hideg, esős idő miatt tavalyhoz képest csökkent a sörreladás. A laci-konyhák összesen 60.378 poharas és dobozos sört árultak, ami tízzel kevesebb mint tavaly. Emellett eladtak 12.864 üdítőitalt, 100 ezer darab miccsot, ami 5000 kilogramm húst jelent, illetve még 1500 kilogrammnyi húskelesztményt és 25 ezer zsemle értékesítettek. A köztisztasági vállalat 120 köbméter szemetet gyűjtött össze és minden reggelre hibátlanul kitakarították a vá-

rost. A Szent György Napok alatt 150 kézműves kínálta a portékáját, a rendezvény sajtóirodája pedig 130 cikket írt, 150 eseményt örökített meg fényképen és 85 kisfilm készült.

A www.sepsi.ro magyar és román nyelvű honlapoknak 63 ezer látogatója volt és összesen 258 ezer kattintást regisztráltak, ami 20 ezerrel több mint tavaly. Grubisics Levente szerint az elmúlt 20 évben fellépő együttesek közül az idei sztárvendég, Smokie volt a legdrágább, bár a pontos összeget nem mondták el, mivel a szerződésben titoktartást vállaltak. Emellett idén a C.C. Catch, a TNT, Beatrice, Hobo, a Pannon Várszínház *Egy vándor* című darabja, Fábró Sándor és Miklósa Erika voltak a legköltségesebb fellépők. Az egy hét alatt a szervezők mintegy 4000 meghívottat kellett elszállásoljanak. A városnapok kulturális hetének leglátogatottabb előadásai pedig Fábró Sándor humoresztje és Miklósa Erika koncertje volt.

Amúgy a kulturális hétre 4300 jegyet adtak el 84 ezer lej értékben, de számítások szerint sajtóval és meghívottakkal együtt mintegy 5000-en voltak kíváncsiak a kulturális előadásokra. Grubisics Levente hozzátette: jó döntésnek bizonyult, hogy megnyitották a Székely Nemzeti Múzeum kertjét és oda rendezték be a kultúrkeretet, amely népszerű volt és ennek a programnak év közben is lesz folytatása. ◀

A kiszolgáltatottság drámája

Georg Büchner *Woyzeck* című drámáját mutatták be a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színházban. A színházak által gyakran játszott darab aktualitásairól, az előadás megvalósításáról beszélgettünk Dézsi Szilárd rendezővel.

Baloga-Tamás Erika

Milyen aktualitásait látja a *Woyzeck*-nek, miért választotta ezt a darabot?

– Mert ez a darab nagyon bonyolult emberi viszonyokat, élethelyzeteket tud megmutatni. *Woyzeck* beleszületett ebbe a helyzetbe, eleve a hierarchia legalján van és neki ezt kell valahogyan túlélnie. Ez az ember ugyanakkor nem kifele, hanem befelé mekkül, egyszerűen a hibát nem maga körül, hanem önmagában keresi, holott valószínű, hogy a hiba körülötte, a világban van. Egyébként ezek a problémák akár a párkapcsolatokban is fellelhetők, ahol szintén jellemző lehet a kiszolgáltatottság, de ugyanakkor a hétköznapijainkban is megtalálhatók a különböző kiszolgáltatott helyzetek. Úgy gondolom, nagyon fontos, hogy ezekkel a problémákkal szembesüljünk.

Hogyan fogadta a közönség a darabot, például a szokatlan térberendezést?

– A közönség nagyon szeretete, telt ház előtt játszottunk eddig, bár igaz, hogy stúdióelőadásról beszélünk. Az a furcsa, hogy ez egy klasszikus színdarab, minden színházban játsszák, de Gyergyószentmiklóson, mi-

vel ez egy kis város, nem volt ismerős, bár a Figura Színház társulata korábban már játszott egy másik darabot *Woyzeck* szerzőjétől.

Miért három színészre osztotta ki az összes szerepet? Hogyan sikerült ezt megvalósítani?

– A kis társulatunkban egyszerre két stúdióelőadás készült, így én arra gondoltam, hogy mindössze három színészt kérek és rájuk keressék darabot. Hogy a *Woyzeck*re esett a választás, az főként Szabó Eduárdnak köszönhető, ugyanis belőle indultam ki, úgy láttam, ő megfelelő erre a címszerepre. Egyébként a karakterek-

ben nagyon sok a közös vonás, ugyanúgy a hiúság, kicsinyesség jellemzik, így egy szereplőre több szerepet is rá lehetett osztani.

Fogják-e játszani valahol még Gyergyószentmiklóson kívül?

– Ezt a darabot olyan színházakba tudjuk elvinni, ahol rendes nagyszínpad van, mert szükségeltetik a nézőtér is. Reményeink szerint elvisszük Székelyudvarhelyre, Csíkyszeredába, tehát a környékre, de bejelentkeztünk egy fesztiválra is és valószínű, hogy a továbbiakban is játszani fogjuk, átvisszük majd a következő évadba is.

Az esős idő miatt kevesebbet árultak a laci-konyhák. Fotó: Vargyasi Levente

Filmrajt Cannes-ban

ÚMSZ

Ma kezdődik a 64. Cannes-i Nemzetközi Filmfesztivál, amelynek nyitófilmje Woody Allen legújabb alkotása: a *Midnight in Paris* (*Éjfél Párizsban*) című romantikus komédia lesz, Owen Wilson, Rachel McAdams, Marion Cotillard, Kthy Bates és Adrien Brody főszereplésével. A május 22-ig zajló fesztiválon Romániát Radu Mihăileanu *La source des femmes* című filmje, valamint Cătălin Mitulescu legújabb, *Loverboy* című alkotása képviseli (utóbbi az Un Certain Regard szekcióban versenyez). Az egyetlen magyar film a fesztiválon Till Attila *Csicska* című rövidfilmje, a Rendezők Kéthete nevű, verseny és díjak nélküli párhuzamos programban. A rövidfilmes és a Cinefondation szekció zsűrijében Corneliu Porumboiu rendező is részt vesz, az elsőfilmek munkáit elbíráló zsűrinek pedig Vezér Éva, a Magyar Filmunió ügyvezető igazgatója is tagja. A fődíjat odaítélő játékfilmes zsűri elnöke Robert de Niro, rajta kívül többek között Jude Law és Uma Thurman is a tagok között van. A nagyjátékfilmek versenyében húsz film, köztük a hat év börtönre ítélt iráni rendező, Dzsafar Panahi és Modzstaba Mirtahszmab közös alkotása, az *In Film Ninst* (*Ez nem film*) vesz részt. Panahit tavaly a seregszemle zsűritagjává kérték fel, ám ő nem tudott megjeleni, mivel nem sokkal korábban le tartóztatták. Jelenleg házi őrizetben tartják, ügyének tárgyalásáig. A fesztiválon négy francia alkotás indul az Arany Pálma-díjért, de versenyben lesznek Pedro Almodóvar, Aki Kaurismäki, Nanni Moretti és Lars von Trier filmjei is. A szervezők dolgát a fesztiválra érkező több tucatnyi sztár (Angelina Jolie, Brad Pitt, Johnny Depp, Sean Penn, Penélope Cruz) különleges igényeinek a kielégítése mellett különösen megnehezíti a terrorveszély, ami Oszama bin Laden meggyilkolása után leselkedik az országra. A város lakossága a fesztivál idején megháromszorozódik – állítják a szervezők, akik szerint ez megnöveli egy esetleges al-Kaida-merénylet lehetőségét. ◀

Nem gyűlöl a sajtó

Médiaműhely Marosvásárhelyen. A Divers Egyesület szerint a hazai sajtó nyelvezete nem gyűlölködő A szerző felvétele

A romániai újságcikkek zömében objektívek, ha cigányokról vagy zsidókról van szó, az utóbbi két évben sokat változott a sajtó viszonyulása ezekhez a kérdésekhez. Figyelnek a nyelvezetre, a különböző megnevezésekre, a kifejezések használatára. A kommenteket viszont rasszista, antiszemita nyelvezet jellemzi – derült ki a Holokauszt oktatása az iskolában című marosvásárhelyi műhelybeszélgetésen.

Antal Erika

▶ A romániai és bulgáriai sajtó volt a célpontja a *Holokauszt oktatása az iskolában* című kétnapos műhelybeszélgetés tegnapi rendezvényének. A marosvásárhelyi Bernády Házban a Divers Egyesület a január 15-e és április 15-e közötti periódusban megjelent román és magyar nyelvű sajtótermékek nyelvezetét vizsgáló tanulmányát ismertették.

Jól beszél a hazai sajtó

Az országos megjelenésű lapok közül az *Új Magyar Szó*, az *Adevărul* és a *Jurnalul național* cikkeit vizsgálták, emellett hat helyi, on-line is olvasható újságot, valamint 12 blogot figyeltek meg, és tanulmányozták a *Krónika*, a *Nyugati Jelen* és a *Szabadság* című regionális lapok cikkeinek a nyelvezetét is.

Koreck Mária az eredményeket ismertette elmondta 77 olyan román nyelvű cikket találtak, amelyekben a romákról, vagy a zsidókról írtak. A magyar sajtóban mindössze 16 volt ezeknek a száma. A lapok internetes változata mellett azokat a bejegyzéseket is összesítették a megfigyelők, amelyeket egy-egy cikk kapcsán tettek publikussá az olvasók. „A hazai újságcikkek két tudósítást leszámítva zömében objektívek, a rasszista, antiszemita nyelvezet a kommenteket jellemzi, amiről az újságíró nem tehet, viszont az oldalt működtető média felelős, a moderátornak jobban kellene figyelnie az ilyen hangvételű véleményekre” – fogalmazott a Divers Egyesület elnöke. Romániában az utóbbi két évben sokat változott a sajtó viszonyulása ezekhez a kérdésekhez, a nyelvezetre, a különböző megnevezésekre, a kifejezések használatára is sokkal jobban figyelnek – foglalta össze Koreck. Azt is kifejtette, hogy a tárgyilagos tudósítások, riportokkal elégedett, viszont hiányolja a sajtóból az elemzéseket, a vitát. „Például a roma versus cigány témában számítottam egy egészséges vitára, ahol valamennyi fél hallathatta volna a hangját. Ez nem történt meg” – mondta.

re, a kifejezések használatára is sokkal jobban figyelnek – foglalta össze Koreck. Azt is kifejtette, hogy a tárgyilagos tudósítások, riportokkal elégedett, viszont hiányolja a sajtóból az elemzéseket, a vitát. „Például a roma versus cigány témában számítottam egy egészséges vitára, ahol valamennyi fél hallathatta volna a hangját. Ez nem történt meg” – mondta.

Gyűlölködő bolgár média

„A romániai sajtóval szemben a bolgár médiára kevésbé jellemző az objektivitás” – ismertette országa sajtóját Doseva Evelina. Elmondása szerint a bolgár sajtóban szinte naponta lehet találkozni a gyűlöletbeszédde, még azokban az újságokban is, amelyek aláírták a sajtóetikára vonatkozó egyezményt. „A média nem mutat nagy érdeklődést a múlt eseményei iránt, nem kapcsolja össze például a holokausztot azokkal a megnyilvánulásokkal, amelyeknek egy-egy szélsőséges szervezet az elkövetője. Bár némi változás tapasztalható a civil társadalomban, hiszen amikor egy olyan újságíró tűntet ki, aki köztudottan xenofób, rasszista, antiszemita nyelvezetet használ, arra kérték a díjkiosztó szervezetet, hogy vonja vissza a kintüntetést” – sorolta a változások jeleit a bolgár Reason Institute munkatársa. ◀

Kettős tükr

A *Fast and Furious* (*Halálos iramban*) filmfranchise elért az ötödik felvonásáig, és a dögös autót meg agyonplasztikázott nőket felvonultató, gagyi-bugyuta egysíkú történetvezetésű filmtákolmány újra a kasszabevételek csúcsaira tör. A stílusosan *Fifth Gear* („Ötödik sebesség”)-nek titulált epizóddal azzal emelkedik ki a többiek közül, hogy immár van benne egy „qui pro quo”-jelenet is, és még több autót zúznak össze, még rövidebb idő alatt. Erről a filmről is úgy kell távoznunk, hogy néhány új autómoddellen kívül nem láttunk semmit. Borzalmas ötlet hiány lenne az *Óperencián* túl, vagy újabban egyszerűen nem illik drámai erejű kreációkat létrehozni? Néhányszor, vigasztalásból újra lehet nézni a múlt nagy mozgóképes alkotásait, de, mint minden jóval, ezzel is telítődhet az ember. És akkor majd el fogjuk árasztani Hollywoodot kreatív forgatókönyvekkel. Javasolom külön hajójárat indítását.

(prier)

Postafiók

Mit jelent a „prier” szó?

Tisztelt szerkesztőség! Már egy pár hónapja megjelent az *ÚMSZ*-ben egy új rovat, melyet „Prier” néven jegyeznek. Engem nagyon zavar, hogy egy magyar lapban olyan szavak vannak, melyeket nem értek. A kérdésem az, ha nem államtitok, írják meg ennek a szónak a jelentését, vagy ha ez egy Önök által kitalált szó, akkor honnan ered, mi a lényege? Az 1979-ben kiadott *Idégen szavak szótár*ában nem szerepel, a számítógép fordító szolgálata sem ismeri. Tisztelettel,

Ambrus László, Csíkszereda

Tisztelt Ambrus László úr! A *Kettős tükr* rovat (prier) aláírása egyértelműen egy „írói álnév”, és pedig az én álnevem. Nem szóalkotás eredménye, hanem egy létező lexéma, a francia „prier” szó (jelentése: április) hangulati tartalmának kiforgatása során született. A „prier” népies-régies, ma már ritkán használt szó, épp ezért gondoltuk, hogy jól fogja tudni reprezentálni az újságot alapelveit, és pedig azt, hogy bolondosan-viccesen, de mégis komolyan felhívja a figyelmet bizonyos visszasságokra, amelyek bele-beleborzolhatnak világunk derűjébe. Áprilisi hangulatúak révén, a cikkekcséktől nem szabad elvárni azt, hogy mindig „magvasak” legyenek, hanem inkább játékosak. Üdvözlettel,

Péter Árpád

▶ Apróhirdetés

Eladó közművesített telek Székelyudvarhelyen, a Csereháton. Telefon: 0742-090 808.

ÚMSZ–Erdélyi konzultáció. Töltse ki a szelvényt, küldje el szerkesztőségünk címére és nyerjen értékes könyvcsomagot!

A. 1. Neve:

A. 2. Lakhelye (csak településnév és megye):

A. 3. Életkora:

A. 4. Utolsó iskolai végzettsége (pl. középiskola):

A. 5. Havi jövedelme (jelölje X-szel): 500 lej alatt 500-1000

1000-1500 1500-2000 2000-2500 2500 fölött

A. 6. Neme: Férfi Nő (jelölje X-szel)

B. 1. Általában honnan vásárol?

B. 2. Van autója?

B. 3. Van mobiltelefonja?

B. 4. Előfizetése van, vagy feltöltőkártyája?

B. 5. Melyik szolgáltatónál van?

B. 6. Jelölje az 1-es, 2-es és 3-as számokkal (1-gyel azt, amire a legtöbbet költ, 3-mal azt, amire a legkevésbé költ) azt a három dolgot az alábbiak közül, amelyekre a legtöbbet költ:

Élelmiszer ruházat ital cigaretta közkölttség hiteltörlesztés telefon építkezés édesség szórakozás (pl. étterem) kirándulás autófenntartás egyéb (írja be, mi az)

B. 7. Vett fel banki kölcsönt?

B. 8. Milyen célból vett fel kölcsönt? (jelölje X-szel)

lakásvásárlás lakásfelújítás telekvásárlás építkezés üzleti

beruházás autó egyéb (írja be, mi az)

9. Van lakásbiztosítása?

10. Van gépjármű casco biztosítása?

11. Milyen területen dolgozik? (jelölje X-szel)

Mezőgazdaság ipar építkezés kereskedelem szálloda/étterem szállítás és telekommunikáció pénzügyi közvetítés ingatlan-kereskedés tanügy egészségügy munkanélküli egyéb (írja be, mi az)

C. 1. Vásárol helyi újságot?

C. 2. Milyen gyakorisággal vásárol helyi újságot? (jelölje X-szel)

naponta néha hetente

C. 3. Mit olvas ebben leginkább? (jelölje X-szel)

híreket különböző információkat szórakoztató cikkeket

apróhirdetést riportokat, ankétokat

C. 4. Melyik helyi újságot olvassa?

C. 5. Melyik az Ön legfontosabb információforrása? (jelölje X-szel)

országos televízió helyi televízió országos rádió helyi rádió

országos sajtó helyi sajtó

D. 1. Amikor az Ön településére/megyéjére gondol, melyik cég, vállalat jut először az eszébe?

D. 2. Melyik rádióadó?

D. 3. Melyik televíziós csatorna?

D. 4. Melyik újság?

D. 5. Melyik cukrászda?

D. 6. Melyik gépkocsiszerviz?

D. 7. Melyik autóalkatrész-üzlet?

D. 8. Melyik étterem?

D. 9. Melyik vulkanizálóműhely?

D. 10. Melyik szupermarket?

D. 11. Melyik elektronikai és háztartási cikkeket forgalmazó üzlet?

D. 12. Melyik készruha-üzlet?

D. 13. Melyik gyógyszertár?

D. 14. Melyik a kedvenc bankja?

D. 15. Melyik a kedvenc biztosítója?

Megjegyzés: az Ön személyes adatait bizalmasan kezeljük!

Köszönjük figyelmét! És ne feledje: a kitöltőnek és beküldőnek jutalom jár!

CSÜTÖRTÖK
2011. május 12.

A nap filmjei

TV2, 13.20

Szent György és a sárkány

Sárkányölő Szent György történetét dolgozza fel ez a romantikus kalandfilm. A Szentföldért folytatott első hosszú hadjárat véget ért és György, az angol lovag szeretne végre letelepedni. Félretenni a fegyvert, elfeledni a harcokat és egy kis föld mellett élni nyugalomban. Visszatérvén Angliába, György észak felé veszi az útját, ahol állítólag jó termőföldek eladók.

TV2, 22.25

D.E.B.S. – Kémcsajok

A D.E.B.S. mozaikszó egy kémkommandót takar. A megszokottól eltérően azonban nem jó képu, férfias fickókból, hanem dögös csajokból áll a csapat. Az ügynöklányok szigorúan szuperminiben teljesítenek szolgálatot: miközben kopog a túsarkú, ropognak a fegyverek. A szupermodelleknek álcázott alakulat éppen az alvilág királynője, Lucy Diamond után szaglászik.

TVR1, 0.10

Az igazság fogságában

Hőskorát éli a televíziózás az ötvenes évek Amerikájában. Az amerikai lazasságot megjelenítő Lanny Morris és az angol eleganciát képviselő Vince Collins sikeres komikusduót alkot. A korszak népszerű sztárjaként Lanny és Vince mindent és mindenkit megkap, amit és akít csak akar. Az arany életnek akkor alkonyul be, amikor a páros hotelszobájában fiatal nő holttestére bukkannak.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.00** Hírek **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.01** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek **15.05** Arcvonalok **15.35** Tér-idő **16.00** Közlekedés **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.03** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.00** Hírek **20.50** Jó éjszaka **21.00** Hírek **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradó Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó **13.00** Híradás, Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.20** Benézünk hozzátok **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek, sport **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, műsorismertetés **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Rejtett világok **17.00** Nap-óra **17.30** Rockmalom **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.30 Gazdakör **7.00** Reggel a Dunán **10.00** Család-barát **11.00** Homo faber - A kézműves: Kaskótők és kosárfonók **11.30** Anya, az állatorvos (sor.) **12.30** Kíváncsgosár **15.00** Híradó **15.20** Talpalatnyi zöld (ism.) **15.50** Dunáról fúj a szél (ism.) **15.55** Isten kezében (ism.) **16.25** Teleki Sámuel útján **17.00** A közlekedés új útjai (ism. sor.) **17.30** Győztesek Világa **18.05** Doc Martin (angol sor.) **19.00** Híradó **19.35** Mese **20.00** Térkép **20.40** Kikötő Friss **21.00** Híradó **21.05** Sport - Esti **21.10** Váltó **21.20** Közbeszéd **22.00** Ha én gazdag lennék! (francia vígj., 2002) **23.45** Dunasport **23.50** Woodstocki napló (dok. sor.) **0.50** Álomból valóság (dok. f.) **1.00** Akartam volna mutatni (dok. f.) **2.05** Kikötő - Friss (ism.)

TVR 1

6.15 Teleshopping **6.55** Románi himnusza **7.00** Reggeli híradó, időjárásjelentés **9.00** Szerelmi bizonyíték (brazíl sorozat) **10.00** 100%-ban garantált (ism.) **11.00** A papír utja **12.00** TVR 55 **12.40** A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat) **14.00** Hírek, időjárásjelentés **14.45** Közérdek **15.15** Teleshopping **15.30** Akzente **17.00** Lottó 5 /40, Lottó 6/49 **18.00** Hírek, időjárásjelentés **18.25** A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat) **19.45** Sport **20.00** Hírek, időjárásjelentés **21.00** Itéld meg te! **22.00** Eurovíziós Dalfesztivál - Második elődöntő **0.10** Az igazság fogságában (kanadai-angol filmdráma, 2005) **2.05** A papír utja (ism.) **3.00** A világ csodái **3.10** Sport (ism.) **3.25** Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

10.05 A narancsvidek (sorozat) **11.00** A salemi boszorkányper (sorozat) **13.00** Amerika csillagai **14.55** Dawson és a haverok (sorozat) **15.55** A médium (sorozat) **16.50** Gyilkos számok (sorozat) **17.45** CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) **18.40** A dadus (sorozat) **19.10** Amerikai mesterszakács **20.05** Christine kalandjai (sorozat) **20.30** Két pasi (sorozat) **21.25** CSI (sorozat) **22.25** Éden Hotel

m1

6.20 Hajnali gondolatok **6.23** Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel Közéleti műsor **10.00** Üditő Szilágyi Tibor műsora **10.55** Nappali **12.45** Útravaló **13.01** Híradó **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Átjáró **14.30** Slovenski Utrinki **15.00** Rondó **15.30** Összhang A Kárpát-medence zenéje **16.25** Időutazás **16.55** Szomszédok (magyar sor.) **17.30** Híradó **17.40** Körzeti híradó **17.55** Teadélután **18.30** India - Álomk útján ((braz.-ind. sor.) **19.20** A királyi ház titkai (dél-kor. sor.) **20.30** Híradó este **20.55** Sport hírek **21.05** Jelfogó Közéleti-politikai magazin **22.00** Eurovíziós Dalfesztivál - Második elődöntő **0.05** A rejtélyes XX. század **0.30** Hírek **0.35** Sport hírek **0.45** Ma Reggel (ism.) Közéleti műsor **Benne:** Híradó, sport hírek **2.30** Kalandozó

TVR 2

6.00 Biznisz óra (ism.) **7.00** Teleshopping **8.10** Tonomat DP 2 - szórakoztató műsor **10.00** Bűvület (olasz sor.) **11.00** Vallomások **12.00** Hírek, időjárásjelentés **12.30** Biznisz óra (ism.) **13.30** Jamie konyhája **14.00** Miért ABC **14.35** Együtt Európában **15.30** Parlamenti pártok fóruma **16.00** Bűvület (olasz sor.) **17.00** Hírek, időjárásjelentés **17.30** Vallomások **18.30** Paula nyara (német sorozat) **19.00** Biznisz óra **20.00** Qian király (kínai kaland sorozat) **20.50** Adio **21.00** Oroszlánok arénája (reality show) **22.00** Hírek, időjárásjelentés **23.10** Asztali tenisz világbajnokság, Rotterdam **0.40** Qian király (kínai sorozat) (ism.) **1.35** Vallomások (ism.) **2.30** AG Weinberger zenei műsora (ism.) **3.25** Késhegyen (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő **12.00** Sport.ro Hírek (live) **13.10** Labdarúgás: Román Kupa **14.10** Pontos sportidő **15.10** Külön kiadás **16.00** Sport.ro Hírek **16.30** Örüljünk a focinak! **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **21.00** Sport.ro Hírek (live) **22.30** Labdarúgás: Román Kupa (live) **0.00** European Poker Tour (live) **2.00** Külön kiadás

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Kerek és lépések **10.35** Srpski Ekran **11.00** Unser Bildschirm **11.30** Körzeti magazin **12.20** Magyarországi néptáncok **12.30** "...hol élsz Te?" **13.01** Híradó délbén **13.15** Sporthírek **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Az irodalom nyelve - Eötvös József **14.55** Sírjaik hol domborulnak... **15.20** Az Örök Szövetség **15.50** Négyezer nap **16.15** Afrika gyöngyszeme (sor.) **17.05** Színészpalánták (olasz sor.) **17.55** Bűvület (olasz sor.) **18.20** Magyar retro **19.20** Átjáró **19.45** Esti mese **20.10** Robbie, a foka (német sor.) **21.00** Híradó este **21.25** Sport hírek **21.30** McLeod lányai (auszt. kaland sor.) **22.15** A Silla királyság ékköve (sor.) **23.20** Záróra (ism.) **0.10** India - Álomk útján (sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) **7.00** ProTv hírek, sport, Könyvbemutató **10.00** Várj, míg világos lesz! (amerikai-kanadai krimi, 2004) (ism.) **12.00** Fiatál és nyugtalan (amerikai sor.) **13.00** ProTv hírek, sport **14.00** Az igazság ideje (kanadai-amerikai krimi, 2007) **16.00** Fiatál és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **20.45** Román Kupa: Dinamo-Bistrita labdarúgó mérkőzés (live) **22.45** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **23.15** A mentalista (amerikai krimisorozat) **0.15** Románia szeretlek (ism.) **1.15** Pro Motor (ism.) **2.15** ProTv hírek (ism.) **3.30** A mentalista (amerikai krimisorozat)

ACASĂ

8.30 Anania másik arca (am. sorozat) **10.00** A libák nem szállnak a mennybe (sorozat) **12.45** Szerelem és tisztesség (sorozat) **14.15** Clase 406 (sorozat) **15.30** Esmeralda (sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Az ígért (sorozat) **18.30** Bella Calamidades (sorozat) **19.30** Teresa (sorozat) **20.30** Szerelem és tisztesség (sorozat) **21.30** Eliza nyomában (sorozat) **22.30** Éjszakai történetek

RTL KLUB

7.00 Törzsutas (ism.) **Utazási magazin** **7.25** Fókusz (ism.) **Közszolgálati magazin** **7.55** Reggeli **10.05** Te vagy az életem (argentin sor.) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó **13.20** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel **15.20** Julie De Marco (am. vígj., 1996) **17.20** Mindörökké szerelem (mexikói sor.) **18.20** Ezel - Bosszú mindhalálíg (török sor.) **19.30** RTL Klub Híradó **20.05** Alekosz - Szerelem a legfőbb szinteken (2011) **Alekosz menyasszonyt keres** **21.15** Fókusz **21.45** Barátok közt (magyar sorozat) **Közben:** RTL-hírek **22.25** Gálvölgyi-show - Május **23.10** Házon kívül **Utána:** RTL-hírek **23.50** Sátánka (am. vígj., 2000) **1.35** Odaát (amerikai sor.) **2.25** Reflektor - Sztármagazin **2.40** Infómánia

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport **8.00** Reggeli matiné - Razva és Dani szórakoztató műsora **10.00** Sajtószemle Mircea Badeavval **11.10** Air America (am. -német sor.) **12.10** Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sorozat) **13.00** Híradó, Sport **14.00** Lidércnyomás (amerikai akcióf., 2001) **16.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés - Simona Gherghe műsora **19.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **20.20** Az agglégény 2 - verseny show **22.00** Vad nárcisz (román sorozat) **23.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **23.45** Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora **1.00** Lidércnyomás (amerikai akcióf., 2001) (ism.) **2.45** Knight Rider (am. akció sor.) **3.30** Közvetlen hozzáférés - Simona Gherghe műsora (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás **11.10** Fektelten száguldás (am. film) **12.50** A Mid-somer gyilkosságok (sorozat) **14.45** Minden világon (am. film) **16.45** Ördögi út a boldogsághoz (am. vígjáték) **18.40** A pokoli torony baleskái (fr. vígjáték) **20.25** Robotzsaru 6. - Feltámadás (kanadai film) **22.10** A Loch Ness-i szörny visszatér (kan. thriller) **23.50** Kickboxer 2.: Visszatérés (amerikai film)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Mokka habbal **10.30** Stahl konyhája **11.05** Babapercek **11.10** Teleshop **12.40** Seherezáde (török drámasorozat) (ism.) **13.20** Szent György és a sárkány (német-angol kalandf.) **15.00** EZO.TV **16.05** Edina és Joshi **16.10** Update Konyha **16.15** Marina (mex. sor.) **17.20** Seherezáde (török drámasorozat) **19.30** Tények **20.20** Aktív **21.15** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.25** D.E.B.S. - Kémcsajok (am. akcióf., 2004) **Közben:** Kenősorsolás **0.15** Aktív **0.20** Tények Este **0.55** Dívatkreátor **Tehetségkutató dívattervezőknek** **1.25** Bostoni halottképek (am. krimisor.) **2.25** EZO.TV - Jósok, látók, médiumok! **3.25** Pillangó-hatás 2 (am. sci-fi, 2006) **4.45** Segíts magadon!

PRIMA TV

7.00 A boldogság szigete (német romant. f.) **9.00** Teleshopping **9.30** Jugaru tréfái **10.00** Kvíz Show (amerikai filmdráma, 1994) **11.15** Egy másik élet **12.30** Teleshopping **13.00** Kacsamesék (rajzf. sor.) **13.30** Teleshopping **14.00** Szívek találkozása (indiai sor.) **15.00** Flash Gordon (amerikai akció sorozat) **16.00** A cseresznye a tortán **17.00** Lököttek (román sorozat) **18.00** Hírek, időjárásjelentés **19.00** Fókusz sport **19.30** A cseresznye a tortán **20.30** A skorpió megszelídítése **22.00** Focus Monden (ism.) **22.15** Lököttek (román sorozat) **23.00** Idősek és nyughatatlanok (ism.) **23.30** Ősrobbanás (am. katasztrófa f., 2004) **1.30** Hírek, időjárásjelentés (ism.) **2.30** A boldogság szigete (német romant. f.) (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé **9.30** Teleshopping **10.00** Meget anyának **5 12.30** Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** A sors kezében (sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Hírek, időjárásjelentés **20.00** Célpontban **20.30** A szakács mentette meg **21.30** Renegátok (amerikai akciófilm, 1989) **23.30** D-Paparazzi (ismétlés) **0.30** Forró éjszakák (erot. f.)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) **7.30** Lapzártá (ism.) **Vitamisor újságírókkal** **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás (ism.) **10.05** Keresztmetszet **Riportmagazin** (ism.) **11.00** Híradó **Friss napi információk** **11.30** Iskolapélda (ism.) **12.05** Vonalban **Interaktív politikai show-műsor** **13.00** Déli híradó **13.35** Hungarorama **14.05** Lapzártá (ism.) **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Sziluett (ism.) **16.00** Híradó **16.30** Zöld övezet (ism.) **A hírTV környezetvédelmi magazinja** **17.05** Értéktentés más-ként (ism.) **17.30** Paletta (ism.) **18.00** Híradó **18.30** Soroló **19.05** Vonalban **Interaktív politikai show-műsor** **20.00** Híradó **21.05** Rájátszás **22.00** Híradó **22.35** Lapzártá **Vitamisor újságírókkal** **23.00** Híradó **Friss napi információk** **23.30** Ősök tere **0.05** Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők - Fa **7.00** Ötödik sebesség **8.00** Autókereskedők - VW T2 Panel Van **9.00** Halálos fogás **10.00** Piszkos munkák **11.00** Szétepitők - Vízvezeték **12.00** Amcsi motorok - Lance Armstrong motorja 1. **13.00** Autókereskedők - Porsche 928 **14.00** Állítólag... - Bogaras mítoszok **15.00** Piszkos munkák - Kigyótenyésztő **16.00** Hogyan készült? **17.00** Amcsi motorok **18.00** Autókereskedők - Volvo P1800S **19.00** A túlélés törvényei **20.00** Állítólag... - Zöld darázs **21.00** Szétepitők - Munkavédelmi felszerelések **21.30** Hogyan készült? - Melegített korcsolya **22.30** Aranyláz **23.30** A tenger gladiátorai **0.30** EVO **Egy toronyház születése** - Ácsok **1.30** MacIntyre alvilági útikalauza **2.30** Szétepitők

ETV

9.00 Hítelek **16.00** Híradó **16.15** Hítelek ismétlés **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Átjáró **17.30** Híradó **17.40** Izeltől **14.45** Kalandárium **17.50** Egészséges percek **17.55** Könyvajánló **17.57** Életképek **18.00** Reggeli terefere **18.30** Híradó **19.00** Több-szemközt **19.30** Híradó **20.00** Lakatos Iván: Kék mezőben fehér róza, dokf. **21.00** Több-szemközt **21.30** Híradó **22.00** Átjáró (ismétlés)

Május 11., szerda

Az év 19. hete és 131. napja, hátravan 234 nap

Ma Ferenc és Fülöp napja van. A Ferenc az olasz Francesco név latinisított Franciscus formájából származik, jelentése: francia. Eredetileg Assisi Szent Ferenc gyerekkori beceneve, melyet azért kapott, mert anyja francia származású volt. A Fülöp férfinév a görög Philippos név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése: lókedvelő.

Évforduló

- 330-ban I. (Nagy) Konstantin megalapítja Konstantinápoly városát.
- 1763-ban született Batsányi János magyar költő.
- 1857-ben hat évnyi várfogság után amnesztiát kap Teleki Blanka grófnő, reformpedagógus, a magyar nemzeti szellemű nőnevelés úttörője, a női egyenjóság harcosa.
- 1860-ban Giuseppe Garibaldi 1064 vörösingesével partra száll Marsalanál.
- 1904-ben született Salvador Dalí katalán-spanyol szürrealista festőművész.
- 1931-ben a bécsi Creditanstalt bejelent a csődöt és elkezdődik az európai pénzügyi válság kezdete.
- 1945-ben a magyar Aranyvonatot Salzburgban lefoglalja az amerikai hadsereg.
- 1949-ben ismét Thaiföld lesz Sziám hivatalos neve.

Vicc

Az állattan professzora rámutat a félig letakart kalitkára, amelyben csak a madár lábát lehet látni.
– Felismeri a madarat?
A vizsgáló hallgat, a professzor pedig elégedetten csóválja a fejét.
– Hát ez elégtelen. Mi a neve, kolléga úr?
A vizsgáló a térdéig felhúzza az egyik nadrágszárát.
– Tessék kitalálni!

Recept

Húsgombócok káposzta-tejfölös karalábéval
Hozzávalók: 50 dkg darált hús, 1 bögre rizs, 4 db nagy karalábé, 2 babérlevél, 1 nagy pohár tejföl, liszt, 3 ek. zsír, kapor, 2 gerezd fokhagyma, só, bors, pirospaprika, 1 tojás.
Elkészítés: A darált húst összekeverjük a rizzsel, a tojással és sóval, borssal, pirospaprikával fűszerezzük. A karalábékat hámozzuk, majd lereszeljük. Zsírt teszünk rá, és 10 percig lefedve dinszteljük. Felengedjük 1 liter vízzel, majd gombócokat formálunk a húsból, és a fazékba tesszük. Belereszeljük a fokhagymát, babérlevelet teszünk bele. Főzés közben az elfőtt vizet pótoljuk. Ha a gombócok megfőttek, és a rizs puha, akkor összekeverjük a tejfölt a liszttel és behabarjuk, majd beleszórjuk a kaprot.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Társaságban vitába keveredhet bizonyos elvi kérdésekről. Legyen toleráns és tisztelje a másik fél álláspontját is, hogy továbbra is bölcs maradjon.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Egy kulturális rendezvényre hivatalos, ahol kellemesen szórakozhat. Ne hagyja felhalmozódni magában a feszültséget, lazítson!
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Kedvesével romantikus estét terveznek, amire szükségük is van. Egy gyertyafényes vacsora, meghitt együttlét jól tesz kapcsolatiuknak. Közélebb kerülnek egymáshoz.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Egy kicsit izgatott. A növekvő hold biztató energiát sugároz, hogy kedvezően alakítsa párkapcsolatát. Egy pillantás talán meghozza azt is, akit nagyon vár.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Az otthonteremtési szándék folyton teret nyer a gondolataiban. Elérkezettnek látja az időt, hogy jövőjének irányítását a saját kezébe vegye. Alaposan gondolja át, mire fordítja a pénzt.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
A tavaszi munkák kitartó erőfeszítést, egész embert kívánnak. Lehet, hogy csak tavaszi fáradt-

- ság, de vegye komolyan a néha előforduló kisebb szédüléseket.
- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Emberi kapcsolataiban kissé elveszettek, elhanyagoltnak érzi magát. Egy őszinte társ utáni vágy, vagy az igazi keresése tölti ki idejének jelentős részét.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Májusban élvezi az életet. Személyes szerelmi kalandba bonyolódik. Ha „bukta” lesz, alacsony repülhetnek a tányérok az otthonában.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Szerelmi élete nem a vágyai szerint alakul. Ha arra készül, hogy kitörjön a szűkekéretű korlátok közül, akkor érdemes lenne támogatót keresnie.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
A jelenlegi bolygóközi tranzit kedvez a korábban kitűzött céljai megvalósításában. Ne kapkodjon, gondoljon meg mindent higgadtan, mielőtt véglegesen dönt.
- VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)**
Sokan bíznak önben és segítő tanácsát kérik. Fontos kérdéseket beszél meg egyik bizalmasával. Önnek is jólesik néha feltárni lelke mélyét.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
Nagylelkűen viselkedik olyan barátokkal, akik nem minden esetben érdemlik meg azt. Vigyázzon, nehogy kihasználják jószívűségét! Ma különösen csinosan öltözzön fel.

A következő napok időjárása

Csütörtök
21°C, 19°C
A Kárpátoktól keletre többnyire gomolyfelhős, napos, száraz időre van kilátás

Péntek
23°C, 21°C
Napközben átmenetileg megnövekszik a felhőzet, de számottevő csapadék nem várható

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	sok napsütés, kevés felhő	23°C	8°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	15°C	5°C
Bukarest	esőre, záporokra számíthatunk	18°C	10°C
Csikszereda	esőre, záporokra számíthatunk	15°C	4°C
Kolozsvár	napsütés felhőkkel	19°C	7°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk	19°C	5°C
Nagyvárad	sok napsütés, kevés felhő	23°C	9°C
Szatmárnémeti	sok napsütés, kevés felhő	22°C	7°C
Temesvár	sok napsütés, kevés felhő	23°C	8°C

Nyugaton többnyire napos időre számíthatunk, a hegyekben, illetve keleten azonban többször erősen megnövekszik a felhőzet, és ott zápor, esetleg zivatar is valószínű. Az ÉK-i, É-i szél a hegyekben megerősödhet.

Adófegyelem

Horváth István

***	NEM-BESÜLETES	RÁDIÓ-ÁLLOMÁS	KICSI	***	BOLOND LYUKBÓL BOLOND BOLOND SZÉL ...	... DIT: AZT MONDJÁK	RÁTÉT CIPÓN	ELŐBÁNYÁSZTAT	LISZT-TISZTÍTÓ ESZKÖZ
SCHÜTZ ... MAGYAR SZINESZNO				ÉTKEZÉS EGYSÉGE					
NAPREND-SZERI BOLYGO				GAZDASÁG TELEPÜLÉS					
SERTÉS HÁTÁN LEVŐ HUS						EGÉSZEN FRISS			
RÉGIES HANGULATU					BÖRTÖN (ARGÓ) SZAVAZAT	RITKA FÉRFINEV			
FÁBA BEMETSZ			FRANCIA FÉRFINEV A HÁZBAN					AZ EGYIK VITAMIN	
AJÁNLOTT LEVEL JELZÉSE		MAJOM-KENYÉRFA VETÍTETT ÁLLÓKÉP						ÍTÉLET-HOZÓ	FONTOS FÉM
TELCS ... SZOBRA SZ				GÖRBE DÍSZÍTŐELEM					
KLENÓDIJM. ÉRTEK				KÉT MACKÓI			IDŐMÉRŐ SZERKEZE		
BENZINTARTÁLY							ATTACK (RÓV.)		
									HORDÓ-FÉLE

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0740-106684 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelészerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

F95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 fm PROFÍ RÁDIÓ
A ZENE ARÁD BELŐLE

MÉDIAPARTNEREK
KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

Liga-1-bajnok, uTASításra?

Labdarúgás

Turós-Jakab László

Öngólok és hajrában esett találatok tették emlékeztetővé a labdarúgó Liga-1 32. fordulóját, amelyben két hazai és három vendégsiker mellett négy döntetlen született, házigazdák és látogatók pedig testvériesen megszoptoztak a 22 gólon.

Hétfőn este a Dinamo 2-0-ra nyert Craiován, és D. Koné és Bakaj góljai a szakadék szélére küldték az oltyán alakulatot. Az Universitatea öt pontra van az utolsó bentmaradó helyen álló Gloriától, amellyel a hét végén élet-halál meccset vív Besztercén. Craiován már elkönyvelték a kedvencek kiesését, Adrian Mititelu már megsiratta csapatát, míg Victor Pițurcă nyilvánosságra hozta egy új gárda, a Știința Craiova Universitatea létrehozásának tervét.

A forduló zárómérkőzésén a Vaslui a hajráig vezetett az Astra otthonában, miután Temwanjera már a 15. percben beköszönt. A házigazda ploiești-iek utolsó egyenlítői lehetőségénél azonban Kuciak kapus hibázott, és idénybeli második öngóljával nehéz helyre hozta bajnoki babérokra pályázó csapatát.

A címért tehát az Oțelul és a Temesvár küzd a legnagyobb eséllyel, így hétvégi, galaci rangadójuk eredménye megelőlegezheti a Duna-partiak sportágtörténeti premier-jét vagy a Bega-mentiek elsőségét. A Vaslui sem mondott le bajnoki álmairól, miután a Sportul fogadja, majd Târgu Jiu-ban zár. Hat pont és a vetélytársak botlásai révbe juttathatják Adrian Porumboiu csapatát. A végszó azonban a

nemzetközi sportbíróóságé, a TAS-é lehet, hiszen pár napon belül két romániai ügyben is döntenie kell. Könnyen megeshet, hogy a TAS a zöld asztalnál eldől Panduri-Oțelul mérkőzés lejátszására utasít, a temesváriak pedig azért reszkethetnek, hogy licenzszondjaik miatt kizárják őket a nemzetközi kupaküzdelmekből.

A 32. forduló végén egyébként a gólok száma 702-re

nőtt, az újabb mérőföldkő a dinamós Elias Bakaj nevéhez fűződik. A 40 sárgalapból 25-öt a vendégcsapatok játékosai kaptak. A 17 találatos Ianis Zicu közel áll a gólkirályi címhez, miután már csak a medgyesi Eric (14 gól) tartja vele a lépést. A Törökországba igazolt Bogdan Stancu és a sérült kolozsvári Claudiu Niculescu már nem javíthat, a vaslui-i Wesley pedig már öt hosszra van a

temesváriak gólszákjától. **A 33. forduló műsora:** pénteken: Urziceni-Astra (összel: 0-1) – 18 óra, *GSP Tv*, Gaz Metan-CFR 1907 (1-1) – 20.30 óra, *GSP Tv*, szombaton: Kv. U-Rapid (0-3) – 20 óra, *Digi Sport*; vasárnap: Brassó-Panduri (1-2) – 16 óra, *GSP Tv*, Vaslui-Sportul (1-0) – 18 óra, *GSP Tv*, Oțelul-Temesvár (0-2) – 20.30 óra, *Digi Sport*; hétfőn: Gloria-Craiova (2-1) – 18 óra, *Digi Sport*, Steaua-Marosvásárhely (1-0) – 20 óra, *Antena 1*, Dinamo-Brănești (4-2) – 21.45 óra, *Digi Sport*. ◀

Paraschiv, az élvonalas Oțelul gólszákja (kék mez). A galaciak a bajnoki cím fő esélyesei

Fotó: Mediafax

A táblázaton:

1. Oțelul	32	19	7	6	43-24	64
2. Temesvár	32	16	15	1	58-35	63
3. Vaslui	32	16	11	5	46-26	59
4. Rapid	32	14	11	7	40-21	53
5. Dinamo	32	15	8	9	64-47	53
6. Steaua	32	14	9	9	40-26	51
7. Gaz Metan	32	12	13	7	36-29	49
8. CFR 1907	32	11	12	9	47-39	45
9. Vásárhely	32	12	9	11	34-38	45
10. Kv. U	32	12	8	12	45-52	44
11. Astra	32	9	15	8	33-29	42
12. Brassó	32	9	13	10	31-37	40
13. Panduri	32	9	10	13	34-42	37
14. Gloria	32	8	10	14	33-46	34
15. Craiova	32	7	8	17	33-45	29
16. Urziceni	32	6	7	19	22-55	25
17. Brănești	32	4	10	18	31-58	22
18. Sportul	32	6	2	24	31-53	20

Röviden

Megszűnt a Telesport

Kilencven napi ideiglenes adásszünet után május 9-én bezárt a Telesport adó: az audiovizuális tanács (CNA) nem adta meg a licenszet. A Telesportot Horațiu Nicolau alapította 2003-ban, s miután versenytárgyalás nélkül szerezte meg a labdarúgó Liga-1 mérkőzéseinek közvetítési jogát, kézzel kézre vándorolt. Utoljára Sorin Ovidiu Vântu, pontosabban a Realitatea Tv birtokolta, de mert nem volt nyereséges, február elején ideiglenes beszüntették működését.

Neșu lebénult

Súlyos sérülést szenvedett a tegnapi délelőtti edzésen Mihăița Neșu, a FC Utrecht román idegenlégiója. A hátvéd olyan szerencsétlenül ütközött csapattársával, Alje Schuttal, hogy azonnal kórházba kellett szállítani és meg is kellett műteni. A hátgerinc felső részének sérülése miatt Neșu alsó végtagjai lebénultak.

Szávay súlyos gerincsérülése

Szávay Ágnes komoly sérüléssel kezelik: a magyar teniszező gerincében fáradasos törés keletkezett, ezért szteroidinjekciókat kap. A világranglistán 40. játékos bízunk abban, hogy indulhat a jövő vasárnap kezdődő Roland Garros, majd Wimbledonban és a budapesti tornán is.

Weylandt megerezte a veszélyt

Veszélyesnek tartotta a Giro d'Italia útvonalát a belga Wouter Weylandt, aki hétfőn halálos balesetet szenvedett az országúti kerékpáros körverseny harmadik szakaszán. A Leopard-Trek csapat 26 éves versenyzője 24 kilométerre a céltól, a Passo del Boccadoról lefelé jövet elvesztette uralmát kerékpárja felett, és 70 km/órás sebességgel falmak ütközött. A televíziós felvételeken látható volt, hogy Weylandt eszméletlenül fektült a földön, és erősen vérzett. Az orvosok azonnal a segítségére siettek, és 40 percen át próbálták újraéleszteni, de nem jártak sikerrel.

Kenterisz és Tanu büntetése

Harmincegy hónapos felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte egy athéni bíróság a doppingvétség miatt korábban két évre eltiltott két görög atlétát, Kosztasz Kenteriszt és Ekaterini Tanut. Az eset kapcsán edzőjüket, Krisztosz Cekooszt is elítélték, 33 hónapra, szintén hamis tanúzás miatt. Hat orvost és két szemtanút, akik alátámasztották Kenteriszék vallomását, hat és 15 hónap közötti büntetésre ítélték.

Beerősít az AC Milan

Labdarúgás

Hírosszefoglaló

Az olasz labdarúgó Serie A 36. fordulójának hétfő esti zárómérkőzésén a Juventus remizett a Chievóval (2-2). Az 57 pontos torinóiak nem javítottak korábbi helyezésükön, továbbra is a hetedik, a már bajnok AC Milan (78 pont), az Internazionale (72), az SSC Napoli (68), az Udinese (62), az AS Róma (60) és a Lazio (60) nyomában.

Csizmaországi hír szerint a nigériai Teye Taiwót, valamint a francia Philippe Mexést is leigazolja az AC Milan, amely szombaton megnyerte az olasz labdarúgó-bajnokságot. A 26 éves Taiwo a francia bajnok Olympique Marseille együttesétől érkezik a lombardiai fővárosba, míg a 29 esztendőes Mexés hét év után hagyja el az AS Rómát. Spanyol és olasz lapértésülések szerint Adriano Galliani, az AC Milan alelnöke mindent elkövet majd, hogy visszazerezzék Kakát a Real Madridtól. A La Gazzetta dello Sport és az AS úgy tudja, hogy a brazil futballista szombaton táviratban köszöntötte a sportvezetőt abból az alkalomból, hogy a piros-feketék megnyerték a bajnokságot. Helyi lapértésülések szerint a királyi klub a nyáron eladná a játékos, noha további négy idényre szól jelenlegi szerződése. Az AC Milan mellett állítólag

az Internazionale, továbbá a londoni Chelsea is érdeklődik iránta. Az aranylabdás brazil légiós 2003 és 2009 között szerepelt a milánói alakulatban, ezen időszak alatt 193 mérkőzésen 70 gólt szerzett.

Az angol Premier League 36. fordulójának hétfő esti mérkőzésén az FC Liverpool 5-2-re nyert a Fulham otthonában és megelőzte a Tottenham Hotspurt a táblázaton.

Utóbbi lapzárta után Manchesterben csapott össze a City-vel egy korábról elhalasztott mérkőzésen. A londoniak nem számíthattak walesi válogatottnak szélsőjükre, Gareth Bale-re, aki bokaszalag-szakadása miatt sokáig nem játszhat. Bale az első orvosi vizsgálatok szerint várhatóan júliusban futbalozhat ismét. A mostani szezonban BL-nyegyeddöntős Tottenham nagy versenyben van a Bajnokok Ligája-szereplést jelentő negyedik pozícióért.

Augusztusban két barátságos mérkőzést játszik az Egyesült Államokban a spanyol bajnoki címvédő FC Barcelona. A katalán klub bejelentése szerint mindkét összecsapást mexikói együttesekkel vívja a gárda, az egyik ellenfél a Chivas, a másik pedig a Club America lesz. A Chivas elleni összecsapásra augusztus 3-án, Miami-ban kerül sor, a Club Americával pedig augusztus 6-án, a texasi Arlingtonban találkozhat a Barcelona. ◀

Hibátlan csehek Felvidéken

Jégkorong

T. J. L.

A hétfő esti utolsó mérkőzések eredménye véglegesítette a középdöntő továbbjutóinak sorrendjét a Szlovákiában zajló jégkorong-világbajnokságon.

A pozsonyi E csoportban a címvédő csehek simán nyertek a korábban vitézkedő németek ellen (5-2) és százzszázalékos teljesítménnyel, 15 ponttal végeztek a szextett élén. Továbbjutottak még a finnek (10 pont), a németek (8) és az oroszok (7), míg a szlovákok (3) és a dánok (2) búcsúztak a további küzdelmekről.

Utóbbiak kétségkívül kellemetlen élményekkel távoznak Szlovákiából, miután meg is lopták őket a pozso-

nyi Tatra szállodában. A tolvaj (tolvajok?) által okozott kár értéke mintegy 35 ezer euró, az egyelőre ismeretlen tettes laptopokat, iPod-okat és iPad-eket, parfümöket, napszemüvegeket és készpénzt vitt el. A 13 „meglátogatott” szobában dán jégkorongozók és VIP-vendégek, illetve egy finn házaspár lakott, a lopást csak késő este vették észre, amikor a játékosok visszatértek a stadionból a szobáikba. A Tatra luxus szálló vezetése biztosította a kárvallottakat, hogy veszteségeiket maradéktalanul megtérítse.

A kassai F csoport zárómérkőzésén a kanadaiak 3-2-re verték a svédek és 13 ponttal végeztek az élen. A legjobb nyolc közé jutott még Svédország (10), Norvégia (8) és az Egyesült Álla-

mok (7) válogatottja, míg Svájc (6) és Franciaország (1) búcsúzott.

Tegnap pihentek a csapatok. Ma Csehország-Egyesült Államok és Svédország-Németország nyegyeddöntőket rendeznek, holnap pedig Kanada Oroszországgal, Finnország pedig Norvégiával játszik a legjobb négy közé jutásért. Az elődöntők pénteken, szintén Pozsonyban kerül sor, és ugyanott rendezik meg vasárnap a bronzmeccset és a finálét.

Az eredményességi listán a kanadai John Tavares utolérte a 9 pontos Mathis Olimbot és meg is előzte, mert több gólt ütött nála: ötöt a norvég egyével szemben. Hat gólját két gólpással toldotta meg a szintén norvég Marius Holmet, aki 8 ponttal a harmadik a rangsorban. ◀

Országos bajnok zetelakiak

Kézilabda

ÚMSZ

Remekül szerepelt a zetelaki Dr. Boros Fortunát Elméleti Líceum V-VIII. osztályos leány kézilabda-válogatottja a falusi iskolák számára kiírt országos bajnokságon.

A május 6-8. között, Székelyudvarhelyen megrendezett döntő tornán a Hargita megyét képviselő zetelakiak mellett Temes,

Galac, Beszterce-Naszód, Teleorman, Suceva és Dolj megye legjobbjai vettek részt. A Tamás Zoltán testnevelő tanár által irányított székely gárda simán nyerte csoportját: 31-13 Temes, 39-9 Beszterce-Naszód és 28-18 Dolj megye csapatával szemben. A másik kvartett második helyezéttel, a teleormanai csapattal vívott elődöntőben 32-10-re győztek a zetelakiak, akik fölényesen nyerték a galaciak elleni finálét is, 28-10. A 158 dobott

és a mindössze 60 kapott gólt kiegyensúlyozott együttesről árulkodik.

Így nem csoda, hogy a torna különdíjai is Zetelakára kerültek: Szabó Szilvia lett a gólkirály, míg Kalapács Kingát a torna legjobb játékosának, Bíró Melindát pedig legjobb hálóőrnek választották.

2008 és 2010 után a zetelaki csapat harmadszor bizonyult az ország legjobbjának a középiskolás válogatottak bajnokságán. ◀